

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 164. SZÁM.

Debrecen, 1937 július 23 péntek

ÁRA: 12 FILLÉR.

Visszavonulnak a kínai csapatok, talán mégis megszűnik a keleti háború

Az északkeleti Hopei tartományban egymással szemben álló japán és kínai hadak között nem szűnt meg a harc, bár úgy volt, hogy a Hopei és Csahar kínai tartományok kormányzói külön megegyezést kötnek a japánokkal és ezzel elejét veszik a nagyobbarányu harcnak. A központi kínai kormány azonban kijelentette, hogy nem járul hozzá ahhoz, hogy a tartományok vezetői és tábornokai külön megállapodást kössenek a japánokkal és azokat nem is hagyja jóvá.

A nankingi angol nagykövet kezdeményezésére újból a békés megoldás felé irányuló tárgyalást kezdett a nankingi kormány. A kínai minisztertanács elhatározta, hogy abban az esetben,

ha az előrenyomult japán csapatokat visszavonják Peking alól, a kínai csapatokat is visszarendelik

azokból az északkeleti tartományokból, melyekben az 1935-ös megállapodás értelmében csak a tartományok helyi fegyveres erői tartózkodhatnak és nem táborozhatnak a központi kínai kormány katonái.

Japán csapda a szerződéshez alkalmazkodó kínai hadsereg számára

A békés megoldás Távol-Keleten nem sikerült még a nagyhatalmak közvetítésével sem. Anglia, Amerika és Oroszország együttesen lépnek pedig fel, hogy elhárítsák a veszélyt, melynek következményei kiszámíthatatlanok. A szerdai napon létrejött az a megállapodás, hogy mindkét fél eredeti állásába vonja vissza csapatait és ott várják meg a végleges döntést.

A kínai hadosztályok a megegyezés értelmében visszavonultak, de a japánok nem vonultak vissza, sőt a kínai hadak elvonulása után nagy gyorsasággal befejezték Peking teljes körülzárását.

A milliós ősi császárvárost teljesen elzárták a külvilágtól. Sem országutakon, sem vonatokon nem lehet már Pekingbe jutni. A japánok a visszavonuló kínai hadak távozása után tüzértésüket is átcsoportosították és sokkal kedvezőbb helyeken táboroztak le. Gyorstűzelő ütegeiket Peking felé irányítva.

A japánok tevékenysége miatt igen nagy az elkeseredés a kínaiak soraiban és különösen a 29. hadosztály katonái a tiltó parancsokkal nem törődve, tisztjeikkel együtt visszafordultak és lövészárkokat ásnak a japánok vonalai előtt.

Erélyes hangu kínai ultimátum

A nankingi kormány erélyes hangu ultimátumot intézett a támadó japán hadak parancsnokságához és követelik, hogy a japán csapatokat vonják vissza és a megegyezés értelmében ürítsék ki az utóbbi napokban elfoglalt területeket.

Felhívták a japánokat, hogy csütörtök délig tegyenek eleget a megegyezésnek, mert ellenkező esetben minden felelősséget Japánra hárítanak.

Tokióban a hivatalos sajtó békülékeny hírokat peng és arról ír, hogy nem szándékozik Japán tovább folytatni a rendesinálói háborút. Ezzel azonban csak a nagyhatalmak beavatkozását akarják elkerülni, mivel az amerikai hadügyminiszter és a tokiói angol nagykövet igen nyomatékosan léptek közbe. A tény azonban az, hogy hadilétszámra emelték az anyaországban levő ezredeket és a csapatszállító hajók egymásután hagyják el a japán kikötőket, hogy kínai partokra érjenek.

A nagyhatalmak beavatkozásának elkerülésére taktikát változtattak a japánok és nem rohammal akarják már elfoglalni a kínai területeket, hanem lépésről-lépésre haladva előre.

Közben ravasz diplomáciai tárgyalásokkal töltve az időt. A japán hadsereg vezetői elérkezettnek látják az időt arra, hogy az Észak-Kína tartományait elfoglalják.

A jelentések szerint 4-500.000 japán katona várja a frontra való szállítását.

Angol-amerikai megállapodás

A angol és amerikai diplomácia igen súlyosnak tartja a helyzetet Távol-Keleten és nem biznak nagyon a békés elintézésben. A két nagyhatalom egységes eljárásra határozta el magát a távolkeleti kérdésben. Szükségessé tette ezt az a tény, hogy a japánok még

csütörtökön is, annak dacára, hogy határozott hangu jegyzéket kaptak a kínai kormánytól, igyekeznek berendezkedni kínai területeken.

Tiensinben letartóztatták a kínai kormány embereit és a tábornokok megbízottait, köztük Feng tábornagnak bizalmasát, Csai-Sau-Tangot.

A japánok azzal magyarázzák a letartóztatásokat, hogy Kavagos japán nagykövet és több katonatiszt ellen összeesküvést szerveztek.

Ezek a japán intézkedések igen kiélezik az ellentéteket és a Pekingben tartózkodó külföldiek már nem is számítanak békés megegyezésre. Ennek jele az, hogy

a körülzárt fővárosban lakó idegen állampolgárok a külföldi városrészekbe költöztek át, melyet nemzetközi katonaság őriz.

Ez a katonaság 1400 főből áll. A körülzárt Peking és Sanghai között megszakadt a légi postajárat és szünetel a telefonösszeköttetés is.

Beszélnék arról, hogy a japánok váratlanul általános rohamot akarnak indítani Peking ellen, hogy a város elfoglalásával kényszerítsék a kínai kormányt feltételeik elfogadására. A Reuter iroda is azt a jelentést adta ki, hogy a pekingi hatóságok a japánok készülődő rohamáról szereztek értesüléseket.

Japán ágyúk felvonulása a kínai fronton.

Szenzációs letartóztatások Japánban

Tokióban feltűnést keltő letartóztatások történtek. A letartóztatásoknak politikai háttere van. A letartóztatott ismertebb politikusok között van Kazuno Furshima, a felsőház vezető tagja és Reikito-ha Kita tanár, aki az alsóház tagja. Kazuno Furshima ellen az a vád, hogy több népgyűlésen

a japán nép és a hadsereg közé akart éket verni.

A hivatalos japán jelentések szerint a letartóztatott személyiségek között több vezető liberális politikus is van.

Moszkva népfrontot szerelne Kinában alakítani

A francia sajtó a Távol-Kelet problémájával foglalkozva rámutat arra, hogy Moszkva keze működik a japán-kínai ellentét kiélezésében. Azt reméli Kína, hogy a háborus feszültségben sikerül Kinában népfrontot létrehozni. A francia lap azt írja, hogy jó lenne, ha a francia kormány értésére adná az orosz kormányoknak, hogy

a francia nép nem hajlandó semmiféle kalandban résztvenni, csak hogy Moszkva imperialisztikus törekvéseit szolgálja.

London, július 23. A Reuter ne-

— Aki friss és munkaképes akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése legyen zavarva és folyton fájjon a feje, kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

kingi távirata szerint a kínai 37. hadosztály, amely tegnap vonakodott Wang-Pingből visszavonulni, ma békében visszavonult, kivéve a Marco Polo hidat, amely még továbbra is vitás terület. A 29. hadsereg 132. hadosztályának egysége Dél-Hopei tartományból Pekingbe érkeztek.

Tokio, július 22. Tiencsinből érkező hír szerint a tiensini japán konzulátus rendőrsége letartóztatta Tajsutang tábornokot, Szeng kínai keresztény tábornok egykori vezérkari tisztjét. A tábornok állítólag mernyületet tervezett Kava-go japán nagykövét ellen.

Peking, július 22. A 37. hadosztálybeli csapatok elszállítása a Peking-Hankau-i vasútvonalon simán bonyolódik le. Ugyanekkor a 142. hadosztály első csapatai bevonultak a nanyunai katonai táborba. Kínai részről hivatalosan közlik, hogy a japánok is megkezdtek ugyanezen a vidéken a csapatok visszavonását. Peking élele ismét a rendes mederbe terelődött. Mindenütt lerombolták az uccai torlaszokat s az uccai harcokra való készülődés egyéb jeleit.

Tokio, július 22. A Domei iroda jelenté Pekingből: A nankingi kormány jóváhagyta Szungese-juan tábornok s a japán helyőrség parancsnoka között létrejött megállapodást. Japán katonai körök végig szoros megfigyelés alatt tartják a 29. hadosztály mozgulatait és várakozó álláspontot tanúsítanak a nankingi kormány további intézkedéseivel.

A 816 holdas külsőohati ingatlanra nem akadt egyetlen árverelő sem

A Külsőohat több ezer holdas birtoktestének felosztása után annak egy részét sikerült bérbeadni hosszabb időre, 816 holdra azonban a hérlőnek joga volt három hónapi határidőre felmondani. Ez meg is történt. Így aztán most árverést kíséreltek meg a három parcellára, amely összesen 816 holdat tesz ki.

Vitéz dr. Kiss József tanácsnok elnöklésével tartották meg az árverést, azonban egyetlen árverelő sem jelentkezett. Ezeknek a parcelláknak a ki-

állítási ára általában számítva alatta van a régi bérleti összegeknek.

Sikeresebb árverést tartottak a gogyói csárda földjéből kiszakított 7 holdas ingatlanra. Két ajánlat érkezett, a magasabb ajánlatot 45 kilogramm a régi bérli, vitéz Fodor István tette.

A harmadik árverés is teljesen sikertelen maradt, akárcsak az első. A kétholdas földre, amely a Hadházi úton, a köves út és az állomás mellett fekszik, egyetlen árverelő sem jelentkezett.

Az orosz parasztek elégetik gabonájukat, de nem szolgáltatják be

London, július 22. Moszkvából érkezett megbízható jelentések szerint az orosz parasztság tömegesen szabotálja a gabonatermés beszolgáltatását a szovjet hatóságok kezébe. A parasztek igen sok helyen inkább elégetik a gabonájukat, semhogy átadják az állami gabonagyűjtő állomásoknak.

A Pravda egyik legutóbbi számában is kénytelen beismeri, hogy ilyen esetek nem elszigetelten fordulnak elő hanem tucatjával, sőt százával. Néhány nap alatt egyedül a Nevo-Perikoppi kerületben tíz hasonló eset fordult elő.

A szovjethatóságok által a parasztság rendelkezésére bocsájtott mező-

gazdasági gépeket, traktorokat is nagyon sűrűn szabotálják. Sok helyen úgy megrongálják őket, hogy hosszú időre használhatatlanná válnak. A Pravda jelentése szerint letartóztatták az egyik traktorállomás vezetőjét, aki nem tudta megakadályozni a géprombolásokat.

Ugylátszik, hogy a szovjet egyetlen eszköze a gazdasági berendezkedés csődjével szemben a letartóztatás. — Poljakovot, a nagy fémtröszt vezetőjét is letartóztatták, mert az óriási gazdasági szervezetnek hibás működését kapcsolatba hozta Poljakov állítólagos trockijista érzelmeivel.

Taviratilag hazarendelték a Szeged FC-t

Budapest, július 22. A Magyar Labdarúgó Szövetség, az OTT intézkedésére hazarendelte a Szeged FC portyacsapatát északi útjáról, miután panaszokat érkeztek a csapat ellen. Az intézkedést táviratilag közölték a Szeged FC Rigában tartózkodó vezetőjével, akinek sürgönyválasza szerint a csapat a csütörtöki mérkőzése után azonnal vonatra száll és visszaindul. — A sajtóban napvilágot látott jelentésekre a Szeged FC vezetősége a csapat visszaérkezése után válaszol és bocsátja az adatait az MLSz rendelkezésére.

Megtalálták az új dalai lámát

Nanking, július 22. A tibeti küldetés hivatalosan megerősíti azt a hírt, hogy ötven tibeti szerzetes Taernsu községben megtalálta az új dalai lámát egy kisgyermek szemében. A szerzetesek a dalai lámát magukkal vitték Hszikiangba.

Szovjet je'eket rajzoltak az égre

Sopron, július 22. A Sopronhoz tartozó Tómalom nevű strandfürdő közönségének ma délelőtt féltizenkettőkor különös látványban volt része. A Fertő-tó magyar területe felett két repülőgép jelent meg négy-ötezer méter magasságban. Több kört írtak le, majd füstből egy sárlót és kalapácsot, valamint szovjetesillagot rajzoltak az égre. A két repülőgép ezután Pozsony irányában gyorsan eltűnt.

11.000 hősi halott emlékműve

London, július 22. A Daily Telegraph megbízható forrásból arról értesül, hogy VI. György király az év vége felé Franciaországba utazik, hogy személyesen leplezze le a világhíres Bretonneaux mellett emelt háborús emlékművet, amely a világháborúban elesett 11.000 ausztráliai katoná emlékéét örökíti meg.

A magasfeszültségű vezeték megmentette a lezuhant pilótát

Székesfehérvár, július 22. Csütörtök délelőtt 11 órakor a déli kijárónál a sárbogárdi út mellett egy sportrepülőgép kénytelen volt leszállani. Esés közben beleütött a magasfeszültségű villamos-

vezetékbe, az nagyrészt csökkentette zuhanását. A gép vezetője apróbb zúzódásokat szenvedett, a gép azonban erősen megrongálódott. A légügyi felügyelőség megindította a vizsgálatot.

Mussolini válasza Darányi részvételtáviratára

Budapest, július 22. Darányi Kálmán miniszterelnöknek Marconi szenátor elhunyt alkalmából Mussolinihez intézett részvételtáviratára Mussolini a következő sürgönyt intézte Darányi Kálmán miniszterelnökhez:

Darányi miniszterelnök ur. Ön nagyméltóságának, Budapest. Mélyen meghatva attól a részvételtől, amelyben Nagyméltóságod az egész olasz nemzetet sújtó gyászban osztozni szives volt, fogadja Nagyméltóságod legőszintébb hála-m kifejezését. Mussolini.

150.000 lírás díj Marconi emlékére

Róma, július 22. Az olasz kutatások nemzeti tanácsa elhunyt elnökének, Marconinak emlékére 150 ezer lírás díjat létesít, a rádió technikai kutatások előmozdítására. Bologna város lázasan készülődik nagy fiának utolsó fogadására. Marconi hamvait ideiglenesen a Marconi család sírboltjában helyezik el, majd véglegesen a városi temetőben helyezik örök nyugalomra. Holnap, pénteken délben a bolognai rádió Marconi rádióművét fogja felolvasni, amelyet a tudós megírt, de halála miatt már nem tudott elmondani.

Hitler: Megkezdődött a német művészeti téboly

A német művészet müncheni kiállításán Hitler többek között a következőket mondotta: E művészeti kiállítás megnyitásával megkezdődött a német művészeti téboly és ezzel népünk kulturális megsemmisülésének vége. Mától kezdve kérlelhetetlen tisztítóháborút fogunk viselni kulturális pusztulásunk utolsó elemei ellen. Biztosíthatom önöket, hogy ki fogjuk emelni és ártalmatlanná fogjuk tenni a fecsegők, dilettánsok és művészcsalók klikkjait. Ezek a történelem előtti prehisztorikus kultúrköröszakiak miattunk akár visszamehelnének őseik barlangjaiba, hogy ott használják fel primitív, nemzetközi irkafirkáikat.

Újabb zavargások Belgrádban

Belgrád, július 22. A concordátum ügyével kapcsolatos zavargásokról terjesztett céltűz híresztelésekkel szemben a belügyminiszterium ma hivatalos közleményben rámutatott arra, hogy a jugoszláv közvélemény teljesen nyugodt és rendezettségű. Sehol sem került sor, kivéve Belgrádot, ahol a július 19-iki eseményekről a rendőrségi sajtóiroda hivatalos közleményben már beszámolt.

Belgrád, július 22. Csütörtökön este újabb letartóztatások történtek. — A templom körül nagy tömeg hallgatta a szentszékek között megegyezés és a kormány ellen beszélő szónokokat. A tömeg és a csendőrök között összecsapás támadt, úgyszólván erősitést kellett kérnie a csendőrségnek. Több ember megsebesült.

Vér Tibor lett a Technológia igazgatója

Vér Tibor műszaki főtanácsost, az ismert ifjúsági vezető július elsejei hatállyal a Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet igazgatójává nevezték ki.

Ordódy János miniszteri tanácsos, a Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet eddigi igazgatója nyugalmába vonult, az ő helyére került Vér Tibor.

Vér Tibor a Műegyetemről került a Technológiai Intézet igazgatói székébe. A Műegyetemen Misángi professzor mechanika-technológia tanszékén, mint magántanár működött.

Több cukrot, kevesebb benzint fogyasztunk

A pénzügyminiszter ma hozta nyilvánosságra a fogyasztási adó alá eső cikkek termeléséről és forgalmáról szóló kimutatást, amely az utolsó tíz hónap eredményeit tükrözi vissza. — Meg lehet állapítani, hogy minden fogyasztási adó alá eső cikkből emelkedik a közönség vásárlása. A cukorfogyasztás emelkedése körülbelül 1188 vagon. A sófogyasztás 14.520 hektoliterrel emelkedett.

A könnyű benzin fogyasztása némileg visszaesett, aminek a magyarázata a motorkó terjedése. Motorkókból ugyanis 35.462 mázsával nőtt a fogyasztás 1936 szeptember hó elsejétől 1937 július elsejéig. A petroleum fogyasztás 54.610 mázsával több, a kenőolajoknál is van némi emelkedés. Sőt még a gyufa-fogyasztás is emelkedik, holott az utolsó években itt állandó hanyatlás jelentkezett. A gyufa-fogyasztás emelkedése csak néhány százezer doboz, de mindenesetre azt mutatja, hogy a hanyatlás ezen a téren is megállt.

Az amerikai második generáció

Budapest, július 22. Csütörtökön délután két órakor Budapestre érkezett az amerikai magyar Népszava második generációs pályázata díjnyertesek csapata. A díjnyerteseket közeli ötven főből álló amerikai—magyar csoport kísérte el az óhazába, ahol augusztus hó végéig maradnak.

Véget ér a szegedi építősziájk

Szeged, július 22. Az építőiparban több mint egy hét óta tartó építősziájk megszüntetése érdekében a munkások és munkaadók között feltételes megállapodás jött létre, melynek alapján a munkások csütörtökön reggel a régi munkabérek alapján megkezdik a munkát. A legkisebb munkabérek megállapító bizottság péntek délben tartja ülését, hogy határozzon az új munkabérekéről, amelyek előreláthatólag 2—6 fillérrel lesznek magasabbak. Az új munkabérek már pénteken életbe lépnek.

Vígyszínház

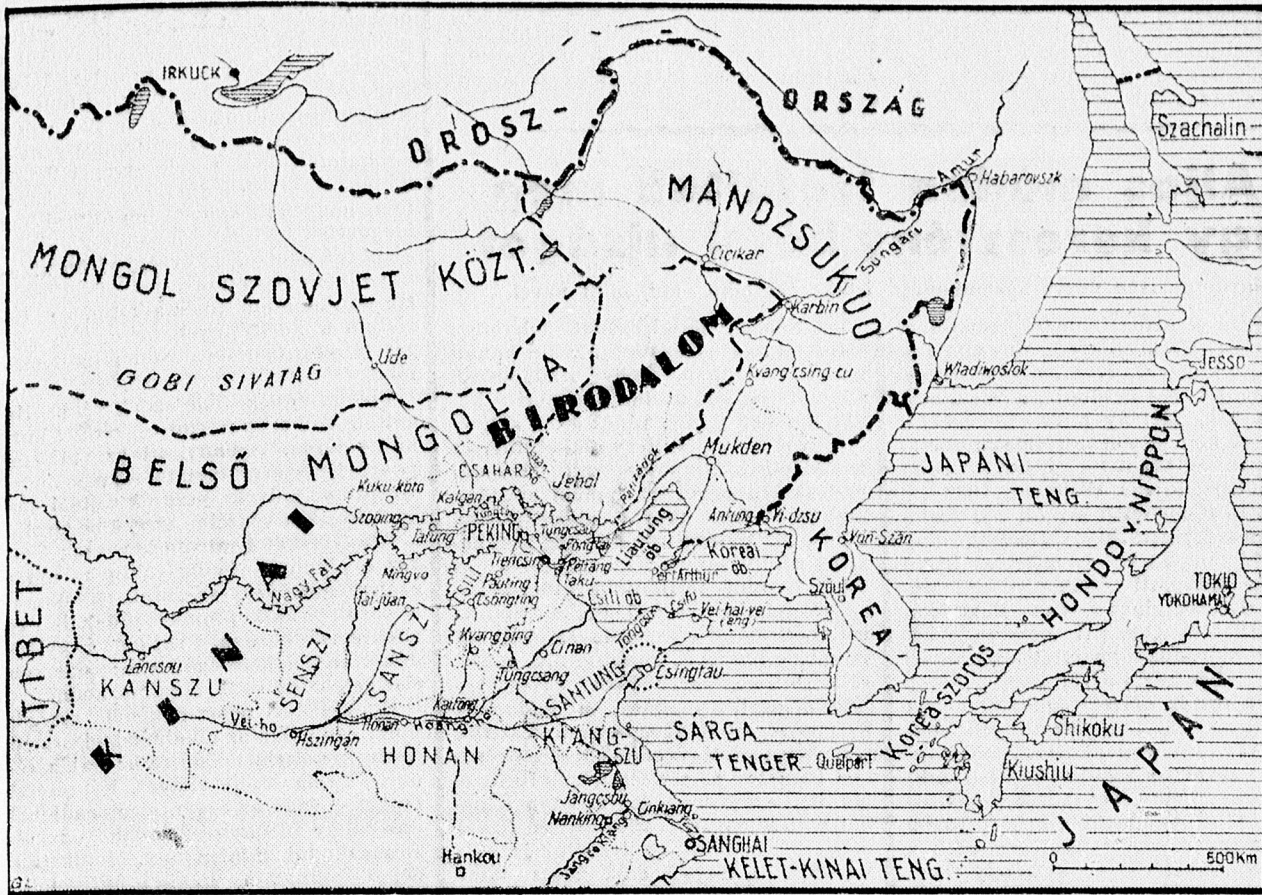
Ma utoljára POLA NEGRI legnagyobb szerepe

MOSZKVA-SHANGHAI

Isgalmei dráma az orosz forradalomból

Jön: STROGOFF MIHALY.

Ahol a japán-kinai háboru tolyik

Vakmerő álkulcsos betörő

Vakmerő módon elkövetett álku-
losos betörés történt tegnap délelőtt
dr. Neufeld Ferenc ügyvéd Ver-
bőczy uca 12 szám alatt levő laká-
sán.

A tettesek, akik a helyzettel is-
merős egyének lehettek, kilesték az
alkalmas időpontot, amikor a ház
lakói nincsenek otthon és az ajtót
felyitva behatoltak a lakásba. Itt
a szekrényeket feldúlták, fiókokat
kiforgatták s pénzt és értéktárgya-
kat kerestek. Majd a szekrényből
két bőröndöt értékes ruhaneműek-
kel megraktak körülbelül 300 pen-
gő értékben. Aztán észrevétlenül
sikerült eltávozniok.

A betörést a déli órákban a ha-
zaterő házbeliiek fedezték fel, akik
nyomban értesítették a rendőrsé-
get, ahonnan detektívek szálltak ki
a helyszínre. Sikerült több újlényo
matot találni, melyek a tettesek ke-
zétől származnak. Ennek alapján a
rendőrség rövid időn belül kére-
keríti az álkulcsos betörőket.

Elek Ilona veretlenül került
a vivó világbajnoki döntőbe

Páris, július 22. A vivó vilá-
gbajnoki verseny 4. napján esütő-
tök délután a két hatos középdöntő
levására került a sor. A két ma-
gyar résztvevő közül Horváth
Katalin, sajnos, kiesett, míg Elek
Ilona csoportjából veretlenül ke-
rült ki és a pénteki döntőbe jutott.

Nagyszabású törvényellenes
politikai akciót leplezett le
a rendőrség

Csütötökön a déli órákban a fő-
városban hírek terjedtek el arról,
hogy a rendőrség politikai osztá-
lya, amely tudvaleg az összes
illegális politikai mozgalmakat
éber figyelemmel kíséri, állítólag
nagyszabású akciót leplezett le.

Illetékes helyen kijelentették,
hogy az államrendőrség valóban
nyomára jutott egy újabb politi-
kai szervezkedésnek, de olyan za-
varos célkitűzésekről beszélnek
azok a fantaszta, akiket a rend-
őrség kihallgatott, hogy az ügy a
mozgalom vezetőjének őrizetbevé-
telével teljesen elintéztnek és
minden komoly alapot nélkülözö-
nek tekinthető.

A rendőrség ma délután negyed-
háromkor a következő hivatalos
közleményt boesította a lapok re-
ndjére:

delkezésére:

„A főkapitányság politikai osztá-
lya néhány nappal ezelőtt egy
újabb politikai szervezkedésnek
jött a nyomára.

A dolog az első pillanatban is
oly fantasztikusnak tűnt, hogy a
rendőrség beavatkozása csupán a
közrend megóvására történt.

A nyomozás során előzetes letar-
toztatásba került Fázsi Rezső 31
éves magántisztviselő, iparművész
és hírlapíró.

A továbbiak során beigazolást
nyert, hogy az általa kezdeménye-
zett mozgalom egészen kezdetleges
stádiumban volt.

Fázsi Rezső, a fantaszta szerve-
ző már többször volt büntetve ha-
tóság közeg elleni erőszak címén.

Uj főnököt nevezett ki
a miniszter Surgoth helyére

Vecsey Zoltán is itt marad.

A Surgoth-ügy ügylátszik befejezés-
hez jut Debreczenben. A földműve-
lésügyi miniszterium intézkedett az-
ránt, hogy a debreceni és hajdú-
megyei gazdasági felügyelőségek veze-
lésében olyan változás történjék, mely
a vizsgálatról függetlenül személyi
kérdésben is nyugópontot teremtsen.

Surgoth Jenő áthelyezése óta a
gazdasági felügyelőség vezetését
Vecsey Zoltán gazdasági fel-
ügyelő látta el. Ő már évekket e-
zelőtt is dolgozott Surgoth Jenő
mellett s teljesen tisztában volt a
megyei és debreceni gazdasági vi-
szonyokkal. Eppen ezért a minisz-
ter őt bízta meg a felügyelőség ve-
zetésével.

Amikor a vizsgálatot folytatták,
Vecsey Zoltán is résztvett a vizs-
gálatban. Megállapították szemé-
lyével kapcsolatban hivatalosan
is, hogy semmiféle intézkedés sze-
mélye ellen nem történt, mert erre

okot sem találtak.

Debreczenben általában azt hitték,
hogy Vecsey marad vezetője a gazda-
sági felügyelőségnek. Igaz, hogy az ő
megbízatása csak ideiglenes jellegű
volt, mégis meglepetést szerzett a mi-
niszter intézkedése és értesítése, mely
arról szólt, hogy Vecsey Zoltánt a deb-
receni és hajdúmegyei gazdasági fel-
ügyelőség vezetése alól felmenti és a
főnöki teendők ellátásával megbizsa, il-
letőleg a debreceni gazdasági felügyelő
ség vezetőjévé Brokés Rezső gazdasági
főfelügyelőt Székesfehérről Debrecen-
be helyezi.

A hivatal átadása közelesen meg-
történik. Vecsey Zoltán gazdasági fel-
ügyelő, aki eddig is közmegelegedésre
működött, továbbra is itt marad a
debreceni felügyelőségénél.

x Egészséges, olesó szórakozás :
evezés a nagverdei csónakázó ta-
von !

A tizenhárom éves fiut kérte,
hogy baltával verje agyon

Boncolás állapítja meg, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság történt-e ?

Gyöngyös, július 22. A gyöngyösi
rendőrséget még mindig az a titok-
zatos dráma foglalkoztatja, amelyről
tegnap beszámoltunk. Lakásán hata-
mas sebbel a fején haldokolva találták
a 73 éves Grosz Máriát, mellette egy
véres balta feküdt. Grosz Máriát bevit-
ték a gyöngyösi kórházba, hol anélkül
hogy egy pillanatra is magához tért
volna meghalt. Az orvosi vizsgálat
során megállapították, hogy az idős nő
fején több baltától származó sérülés
van, koponyájából 6—8 centiméteres
csont linyzik.

A rendőri nyomozás még mindig nem

ANGOL-BAN

tudta tisztázni a rejtélyes haláleset
ügyét. Még mindig nem tudják, hogy
öngyilkosság, vagy gyilkosság történt-e
hát ?

Bűnselekmény ellen szól az, hogy
az idős nő nagyon szegény volt, csalá-
dját támogatásából élt. Ezzel szem-
ben szinte lehetetlennek tartják, hogy
az idős nő annyi erővel rendelkezett
volna, hogy önmagára több fejze-
csapást mérjen. A rendőrség külön-
ben megállapította, hogy a Grosz
Mária mellett talált fejse az ő tulaj-
dona volt.

Manó Kálmán dr. közkórházi sebész-
főorvos bizonyítványa szerint kizárt
dolog, hogy Grosz Mária a súlyos
baltacsapásokat önmaga mérte volna
a fejére.

A nyomozás során nagyon érdekes
adat merült fel. A rendőrségen kihall-
gatták Grosz Mária lakásadójának So-
mogyi Sándor cipésmesternek a fele-
ségét. Az asszony meglepő vallomást
tett:

— Néhány nappal ezelőtt idős la-
kónk behívatta magához Imre nevű 13
éves kisfiamat. Megkérte, hogy akasz-
szon fel néhány légyapapirt, mert sok
a légy. Kisfiam eleget tett Grosz Mária
kérésének, elvégezte a feladatot. Mun-
kájáért egy pengő borralvót kapott.
Kisfiam már ki akart menni, amikor
Grosz Mária hirtelen egy baltát adott
a kezébe.

— Úss a fejemre minél nagyobbakat!
— szólt a megrémült kislúhoz Grosz
Mária.

Somogyi Imre riadtan szaladt ki a
szobából, mindjárt elmondotta a tör-
ténket az édesanyjának, aki meg-
döbbenve kérdezte meg az idős nőtől:
— Az istenért, mi történt ?

— Meguntam az életemet, teher va-
gyok mindenkinek — felelte Grosz
Mária. — A szegényházba akarok
menné, de a családom tébolydába akar
záratni.

Somogyiné a rendőrségi kihallgatása
során előadta még, hogy ettől a naptól
kezdve Grosz Mária nem evett, nem
ivott, a búskomorság teljesen hatalma-
ba kerítette, úgy látszik elméje meg-
hábtorodott.

Ma délután dr. Szilágyi törvényszéki
orvos, dr. Fekete vizsgálóbíró intézke-
désére fleboncolja a holttestet. Ennek
eredménye dönti majd el, mi áll a ti-
tokzatos baltás haláleset mögött: bűn-
selekmény, avagy öngyilkosság. ?

Hazánkban a délkeleti részen a hő-
ség még változatlanul tovább tartott
és ma is 31—33 C fok körüli hőmér-
séklet legmagasabb értékeit jelentet-
ték. Több helyen újból zivatar volt.

Jóslás: Mérsékelt nyugati, észak-
nyugati szél, több helyen megint ziva-
tar, a meleg csökken.

HETI MŰSOR:

Pénteken este: Vége az utnak (bérletszünetben).
Szombaton este: Utolsó szerep. (kétten egy jeggyel.)
Vasárnap délután: Csók a pusztán. (délutáni helyárak.) — Vasárnap este: Gazdag lány.
Hétfőn este: Fruska. (kétten egy jeggyel.)

Más kis nő

Het-havat összehoz Bús Fekete ebben a „bús” darabban, de vigjáték-nak még így is fölötte gyöngye. Csaknem mindent hallottunk már valahol, valamikor, így érthető, hogy a második felvonástól kezdve vége a látszólagos varázsnak is, mert se több, se kevesebb, mint egy színpadi mesterember erőltetett darabja. Kár, hogy a kitűnő Magyar Komédia együttesnek ilyen darabok előadására is kell gondolnia, mert mi szívesebben látjuk a kipróbált, eddig is előadott darabokat és művészetük is sokkal, de sokkal jobban érvényesül. Bár kétségkívül kitűnő munkát adtak így is. De a második, harmadik felvonás pedig egyszerűen belefutott. Gálly Mária pompásan festett az első felvonásban, mint öltető kis senki. Kitűnő színésznő az, aki így játssza meg azt a szerepet, mely mindentekintben szerep lehetett volna, hanem éri olyan darabot. Orbán Viola öregedő Dodója nem lehetett több, mint amit adott, vitéz Bánky Róbert kijátszott írójá, Bakos Gyula nagykeppel beállított színésze, Gáspár Amália jó ízű Samunéja, Serfőzy Ilona bajkeverő, vénülő színésznője és Szegedi Edit jól megjátszott szobalánya, mind-mind becsületes akarat volt, de mihaszna, ha a darab még Zemplény rendezésében se tudott többet adni, mint azt, ami a lényege: gyöngéséget.

(sz. r. 1.)

Ma mutatja be a Magyar Komédia Kamaraszínház L. Végh László darabját

A Debrecenből elindult színpadi szerzőnek, L. Végh Lászlónak drámáját, „Vége az utnak” c. színdarabot ma mutatja be a Kamaraszínház.

L. Végh László darabja a kisebbségi magyar élet problémáit vizsgálja mesteri kézzel, erős drámai konfliktussal s hangulatos, finom, igazi író kezére valló dialógusokban. A darab elsőrangú szereposztásban kerül színre s előreláthatólag átütő, nagy sikert fog aratni.

Megkérdeztük a darab felől a „Vége az utnak” egyik főszereplőjét, vitéz Bánky Róbert igazgatót, aki a következőket mondotta:

— Nem lehet eléggé dicsérni a szerző nemes tendenciáját, amikor a kisebbségi magyar sors eleven és égo problémájához nyúl. Ezt olyan elsőrangú színpadismerettel, igazi drámai érzéssel, komoly írói kvalitásokkal teszi, hogy a társulat, a szereplők a legnagyobb lelkesedéssel foglalkoztak szerepükkel. Eleven, hus-vér figurák, pompás szerepek vannak a darabban, melynek, remélem és hiszem, hogy igazi sikere lesz nemcsak Debrecenben, hanem az egész országban.

PÉNTEKEN ESTE BÉRLETSZÜNETBEN EREDETI BEMUTATÓ!

Színre kerül Litterati Végh László pompás magyartárgyu

színműve, „Vége az utnak”. Ez a darab a megszállás alatti szomorú időkben játszódik le és mesteri módon tárja elénk az akkori idők borzalmas napjait. A főszerepeket a társulat legjobb erői játsszák, a tőlük megszokott művészettel. Az igazgatóság kéri, hogy a be-

mutatóra fenntartott helyeket péntek déli 12 óráig kiváltani szíveskedjenek.

Szombaton este olesó, propaganda előadás keretében (kétten egy jeggyel) Zilahi Lajos nagysikerű színműve, az „Utolsó szerep” van színház műsorán.

Aljas módon tréfáltak meg egy keresztény bécsi ujságot

Magyar nyelven durva káromkodást írtak egy cikk alá, mint nevet.

Elégge el nem ítéltető, rendkívül durva és izléstelen tréfa áldozata lett a szolid konzervatív polgári bécsi közvélemény képes hetilapja, a Weltguck. Ezt a keresztény nagy tömegektől olvasott heti folyóiratot választotta ki egy igen izléstelen férfiú, hogy otrombán megtréfálja a Weltguck 1937 évi július 10-én téhat a múlt hét szombatián megjelent 29. számának hatodik oldalán rövid ismertetés jelent meg a budapesti Szépművészeti Múzeum osztrák kincseiről és Paris von Güttersloh és Alfred Havel egy-egy képeinek reprodukciója fölött rövid, 50 soros cikket közöl arról, hogy milyen osztrák festők művei foglalnak helyet a budapesti Szépművészeti Múzeumban. Az „ismeretterjesztés” mázával bekent rövid kis tanulmány után mint szerző, egy név szerepel... egy név, — amely al egocsmányabb, a legaljasabb kifejezésekből van összeállítva, melyet a magyar nyelv ismer —, amely nem név, hanem műszertele egy durva káromkodásnak és átoknak, amelyet a legelvetemedettebb magyar szájából is csak akkor hallani, ha mögötte az öntudatlanságig részeg agyvelő dolgozik. Es ez átok szerepel, mint magyar nemesi név a szolid, polgári bécsi folyóirat hasábjain.

A Weltguck főszerkesztője, Plohoiv György a következő kijelentéseket tette az ügyvel kapcsolatban:

Menyasszony automaták Amerikában

Az Egyesült Államok több városában automatákat állítottak fel, melyek eladó lányokat juttatnak véletlenül. A házassaladó fiatalember egy fogany tyúval az eladó lányok fényképeit forgatja el szeme előtt, ha megtetszik neki egy leány, bedob az automatába egy dollárt s akkor annak a leánynak, akinek képénél megállott, a címe és fényképe és rövid lelki és személyleírása esik ki az automatából. — A fiatalembernek joga van a cím alapján azonnal megismerkedni a lánnyal.

Nemzetközi gyorsírói értekezlet

London, július 22. A londoni közgazdasági főiskola dísztermében 20 nemzet küldöttségének részvételével megnyílt a londoni nemzetközi gyorsíró értekezlet. Magyarországot 10 tagú küldöttség képviseli Traeger Ernő dr miniszteri osztályfőnök, kormánybiztos vezetésével. Az értekezlet alelnökévé választotta Traeger Ernő kormánybiztos és Nosz Gyula dr gyorsírói osztálytanácsost.

SAKK

A CSÜTÖRTÖKI EREDMÉNYEK.

Tegnap, csütörtökön este, tovább folytatódott a sakk-elődöntő küzdelmei és az egyes játékosok a következő eredményeket érték el: az A csoportban Tóth Ernő nyert Altmann Sándor ellen, Berký Ferenc—dr Neumann ellen, Felkai Imre—Gyertyános Béla ellen, míg a Dalmy Barna—dr Kocsis játszma döntetlenül végződött. — A B. csoportban: Kónya Kálmán nyert Nagy Endr eelle, és Császár Kiss Er-

nő ellen. A Tóth András—Horai Károly és Neumann Imre—Tarnóczy Pál játszmák döntetlenül végződtek. Az Ambrus Sándor—Vándor Ferenc játszma függőben maradt. A sakk-elődöntő 8. fordulója ma este kerül lebonyolításra.

Mozi helyett halál

Istanbul, július 22. Marsina feketetengeri kikötővároskában az egyik szabadtéri mozi tulajdonosának sok kellemetlensége volt a mozi kerítésén elhelyezkedő ingyen közönséggel. Magasfeszültségű villamosárammal vette hát körül moziját, úgy, hogy a vezetőket a kerítésre szereltette fel. Tegnap délután három gyermek felmászott a kerítésre, hogy végig nézze az előadást. Nem tudtak a mozitulajdonos „óvintézkedéséről” s megfogták a villanyvezetékét, amelynek árama agyonsújtotta őket. A mozitulajdonost a rendőrség letartóztatta.

Debreceni statusuo-ante izraelita anyahitközség 1596—1937.

HIRDETmény

Értesítjük a hitközség összes tagjait, hogy e hó 24-én, szombaton délelőtt tíz órakor a Deák Ferenc uccai templomban és délután öt órakor a Kápolnási uccai templomban dr. Berend József szentesi főrabbi fog prédikálni.

Értesítjük továbbá a hitközség igen tisztelt tagjait, hogy pénteken este és szombaton délelőtt Friedlender Imre müncheni főkantort, a Deák F. uccai templomban, — szombaton reggel pedig a Kápolnást uccai templomban fog imával, énekekkel bemutatkozni a rendes istentiszteletken.

Az elnökség.

A „korszerűtlen” művész

Az új lélektan két típusra osztja az emberiséget: mániásokra, akik ellenállhatatlan lendülettel vetik magukat a világra s szkizofréniásokra, tört lelkű habozókra. Egy mély irodalmi műveltségű ideggyógyorvosunk írja, hogy a mai szkizofréniás kor zsenije, Ady nem kaphatott volna vezetőszerepet Petőfi idejében. Azt mondja erre egy barátom, hogy meg kellene honosítani az ideggyógyosi kritikát. „Tisztelt költő. — ajánlaná például az orvos, az ön alkától nem ez a művészet következik. Ha maradandót akar alkotni, ne tördjön a korigénnyel, ne hagyja magát félretéríteni természetes hajlamaitól.”

Bizony ennek fele sem tréfa. Ha kétféle embertípus van és kétféle kor: ki ne látná, mennyi itt az ütközőpont? Egyszerre távlatot kap a „korszerűtlen” művész, kezdjük sejténi, hol gyökerezik a végzete. Az élet pazarolja a tehetségeket s milyen kevésnek kedvez a pillanat! Pedig akinek nincs erejeszembenedzni az árral, okvetlenül elmerül. S akik fönnmaradnak is egy ellentétes korban, vajjon irigyelődők-e? Két lehetőségük van: dacosan elszigetelődni vagy alkalmazkodni.

Hogy Petőfi nemzedékénél maradjunk, van példa az alkalmazkodásra is: Arany, az elszigetelődesre is: Vajda János. Vajda esete világos. Képességei szűkek-e vagy az egyénisége rendkívül erős? Egy bizonyos: nem tud úgy alkalmazkodni, mint Arany. Mindketten belesodródnak a Petőfi hüvöletébe. Vajda költészetén alig változtat ez, de Aranyt egész tehetsége átesoportosítására kényszeríti, romantikus hajlma ellenére a „legnagyobb magyar realitává” teszi. Újból és újból kitör belőle a lázadó hajlam. Beletemetkezik a multba, honvult balladákat, mely megrendítő lírai verseket ír. De minden ellenáll: Petőfi varázsa, a népköltészet példája, Gyulai esztetikája, a közzvárokozás.

Vajda elszigetelődik, Aranyt a siker fojtogatja. Záporkozik rá a babér, elismerés, tekintély és vagyon. Legmelyebb ihletét riadtan hessegeti el, pedig amit várnak tőle, — új meg új Toldi-féle műveket, — ritkán van hozzá hite, ereje. Didereg dicsősége ormán, valami tévedést gyanít, hogy egy rezgő összeomlik körülte minden, rájönnek, hogy nem az ő, akinek hiszik. A legkisebb kifogásra megrendül, minden támadó kritikának igazat ad.

S ez az örök belső tusa, ez a folytonos lelki összeomlás még szerencsésebb eset. Viharszünetében nagy alkotások érnek, ha kisebb számban is, mint amennyi Arany hatalmas képességétől telne. Szívében van a törés, nem műveiben, mint Vajdának. A költő és kora különbségéből is születelhetnek tehát magasrendű szépségek, csak ne kérdezzük, milyen áron.

Mennyire más az eset, ha az író és kora egymásra talál! De ettől a szerencsétől sokan esnek el. Az ilyen ne marangolja magát. Se a kritikust ne átkozza, se a közönséget. Balsorsának nem a tehetségtelenség összeesküvése az oka, hanem az eltérő korigény. Ha kitart hajlamai mellett, talán megéri az igazolást.

S ha nem? Alkotó embernek lenni legkevésbébbé a sikerért érdemes. Érkülönböen szó sincs. Végzetről van szó, nem lehet kibújni alóla, ha megsemmisülésbe visz sem.

Juhász Géza.

Luxus kivitelű, olcsó 4 és 6 személyes áramvonalas Bérautók

megrendelhetők bármikor bárhova külföldre is, Opel, Balilla, Buick stb. Telefon 24-28, Ferenc József 41.

x Zeneszó mellett evezhet a nagyérdéi csónakázó taven! — Olcsó sport és szórakozás.

Oroszországban lassanként minden vezetőt letartóztatnak és eltesznek az utból

London, július 22. Sztalin a Leninrend I. osztályát, a legmagasabb szovjetkitüntést adományozta a politikai tömegbűnperek főrendezőjének, Visunszkij államügyésznek „a vörös jogrend megszilárdítása körül teljesített buzgó szolgálatai jutalmául.” A legújabb hírek arra mutatnak, hogy a vörös diktátor által megindított politikai nagytakarítás már intézménnyé állandósul, sőt nagyüzemmé fejlődik. Legújabb letartóztatottak között a legnevezetesebbek a következők:

Prokoviev belügyi népbiztoshelyettes, Agranov a cseka h. vezére, aki a kronstadti zendülés után több ezer tengerészt végeztetett ki. Val moszkvai rendőrönök ma letartóztatta Gait, a mezőgazdasági bűnök nyomozó hivatal vezetőjét. A külügyi népbiztosság politikai veszteséglajstroma a következő nevekkel bővült:

Kresztinszkij népbiztoshelyettes, Karachan ankarai, Rosenberg madridi, Rakovskij párisi, Stark kabuli volt szovjet nagykövetek. Stern a közép- és délkelet európai, Zuckermann a keleti osztály vezetője Mironof sajtócenzor, Galgovics sajtófőnök, továbbá Kaninszkij közegészségügyi, Rosenholz külkereskedelmi és Logov erdészeti népbiztosok. A letartóztatottak között van még Makletvits tábornok, a hadiipari népbiztosság vezetője, Rudzutak a népbiztosok tanácsának főnöke, Markolin a Moszkva jelű 22-es bombavető repülőgépgyár igazgatója, Mariasin a szovjet jegybank elnöke és helyettese, valamint a szovjet hivatalos titkos ügynökség vezetőse, élén Szoleczki igazgatóval. Raevszkij a hivatalos Journal de Moscou szerkesztője. Azután a moszkvai vörös jogi egyetem rektora, Kurz, a vörös utazási iroda igaz-

gatója, Glam Betti a moszkvai Gorkij kulturesarnok igazgatónöve, számos színigazgató, ismert színész, Pilniak Boris az Amerikában ismert szovjet író, kit azért tartóztattak le, mert Tuchacsveszkij tábornagy özvegyét pénzzel támogatta.

Moszkva, július 22. A cseka „tisztogató munkája” Ukrajnában mind nagyobb arányú lesz. Ujában letartóztatták az ukrán kommunista lap 4 szerkesztőjét, akiket azzal vádolnak, hogy Trockij tanait követik. Több letartóztatás történt nyugat Ukrajnában is, így fogságba vették Pionkovskit, az ottani állami mezőgazdasági intézmények vezetőjét, valamint Esli-mogot, a mozgólénykép traszt elnökét és Vorodjeyev, a művészeti bizottság vezetőjét. A tisztogatás kiterjed az ifjú kommunista szervezetekre is, ahol 7 letartóztatás történt.

Nem tudják megállapítani, Surgoth milyen vallású volt

Újabb rejtély Sur goth Jenő életéből

A Surgoth ügy még mindig nem zártódott le, mert újra munkát ad a bíróságoknak. Ismeretes, hogy még mindig csak ideiglenes helyen van a holtteste a Balaton partjához közel fekvő szülő temetőben.

Az eltemetéshez szükséges annak megállapítása, hogy milyen vallású mert csak azután lehet elhelyezni a megfelelő ötemetőben.

A vallása megállapításánál vita merült fel, mert a dunaföldvári plébánia anyakönyve szerint, mely a születését illeti fel

Surgoth Jenőnek, római katolikus vallásúnak van feltüntetve. A debreceni ügyészség rendelkezéseiben pedig, mint református vallású szerepel

A volt gazdasági főfelügyelő. A végleges temetés felől intézkedni akaró hatóság most ártírt a debreceni ügyészségre és választ kért arra vonatkozólag, hogy tulajdonképpen Surgoth Jenő milyen vallású.

Reformátusnak tekintendő-e, mint az ügyészi irat feltünteti, vagy pedig katolikus, mint az irva van a plébánia anyakönyvében.

Dr. Altdörfer István ügyész a megkeresés után azonnal intézkedett. A rendőrség hamarosan összegyűjtötte az adatokat és igen érdekes megállapításokat adott át az ügyésznek. Előkerült a bejelentő-lapja 1927 május 5-én, amikor lakást változtatva a Szent Anna uccai városi bérházba költözött.

A bejelentő-lap szerint, melyet maga töltött ki és írt alá, római katolikus. A debreceni plébánia hivatal azonban nem tud semmit arról, hogy római katolikus lenne, egyházi adót nem fizetett. A református egyháznál azonban fizette az adót, mint a városi adókönyv bizonyítja.

A hivatali törzslap szerint református és a hivatalában úgy is tüntette fel magát, mint református.

Mondogatta a tisztviselők előtt, hogy ketten a felügyelőségénél reformátusok, ketten pedig katolikusok.

Szerette hangoztatni, hogy ő „vas-tagnyakú kívülista”.

Az ügyészség az adatokat elküldi a balatonszabadi jegyzőnek, hogy állapítsa meg, milyen vallású volt hát Surgoth Jenő. Változtatta-e vallását vagy

megmaradt katolikusnak, mint az anyakönyvi lapja bizonyítja.

Az anyakönyvi hatóság fogja megállapítani, hogy Surgoth Jenő reformátusnak, vagy katolikusnak tekintendő-e.

Czvetkovitsot szembesítik Jósa miniszteri tanácsossal

A földművelésügyi miniszteriumban történt visszaélések ügyében Torday szerepére vonatkozóan befejeződött a vizsgálat. Most Czvetkovits Ferenc miniszteri tanácsos szerepét kívánja pontosan tisztázni a vizsgálóbíró.

Czvetkovits, mint Torday tettestársa ellen hivatali síkkasztás gyanúja miatt rendelték el a vizsgálatot. Czvetkovits tagadta a vádat, arra hivatkozott, hogy őt Torday esztendőknél át megtévesztette és visszaélt jöhísemységével. Kihallgatták Jósa miniszteri

betűt. Meg kell állapítani, hogy valahol nem tért-e át a református hitre.

Érthetetlen az, hogy ha 1927-ben a bejelentő-lapon katolikusnak írta magát, miért nem fizette a katolikus egyházi adót és miért szerepelt, mint református anyanyira, hogy még az egyházi adót is hűségesen fizette.

Surgoth Jenő ennek a rejtélynek a megoldását is hátrahagyta.

Nem lehet adót követelni a nem fizetett házber után

Igen fontos rendelkezést adott ki a pénzügyminiszter és ezzel sok sérelmet orvosolt. Igen sok esetben megtörtént ugyanis, hogy a háztulajdonosok a bérbe adott lakrészek után nem kapják meg a bért és a lakó eltávozik anélkül, hogy fizetne, vagy biztosítékot hagyna, hogy később megfizeli. A háztulajdonos sok esetben még bíról uton sem tudja behajtani a lakbért, erre sok száz eset van Debreczenben.

A háztulajdonos nem jut a pénzéhez a kiadott helyiség után, de a pénzügyigazgatóság csak követeli a kivetett adót és adótörlesztés iránti kérelmeket elutasítja azzal, hogy a háztulajdonos nem élt felmondási jogával, mert kü-

lönben elkerülhette volna károsodását.

A pénzügyminiszter rendelete most megszüntette a vitát, mert kimondta, hogy abban az esetben, ha háztulajdonos nem tud a lakbéréhez hozzájutni, törölni kell az adóját, ha idejében kéri. A háztulajdonos a nemfizető lakó elköltözése után 15 nappal köteles kérni az adótörlesztést, mert a később beadott kérésekkel nem veszik figyelembe.

Magas vérnyomásnál és vérkeringési zavaroknál reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes Ferenc József keserűvíz nagyon jól tesz mert a beleket minden megerőltetés nélkül kiüríti, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Szentannapusztai teavaj,
sajtok, felvidéki juhturó, rochfort vajjal,
gomolya, jégbehűtött tej és aludtej
Sajt-Vajházban, Ferenc József út 17. Telefon 10-65

Gépkocsival járnak a szélhámós szövetűgynökök

A bűnügyi hatóságok nyomozást indítottak szélhámós szövetűgynökök kézrekerítésére, akik gépkocsival járnak a város külső területeit és a fatrukat. Értéktelen, gyenge minőségű szöveteket kínálnak eladásra, alkalmi áron a „kereskedő haszon számításával”. Azt állítják, hogy olasz gyárak szövetét adják olesón a nép számára s nem akarják, hogy az üzletet kereskedőtől drága pénzben vehessék csak meg a szegény emberek.

A kitűnő és finom árunak mondott szövetért, egy rend ruhára valóért, 70—80 pengőt kérnek. A hiszékeny emberek megveszik, mert azt hiszik, hogy alkalmi áron kitűnő áruhoz jutottak és több évre alagendó lesz a szövetből készült ruha.

A naiv emberek rendszeren csak a szabónál tudják meg, hogy 70 pengőért vásárolták meg a 25—30 pengős anyagot. A nagyobb megtévesztés kedvéért a szélhámós ügynökök olasz zagyvaságokat mesélnek, hogy tényleg külföldieknek tartásák őket.

Villatelket

ürí negyedben 5-700 □-ölet keresek megvétele. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Katonaliszt” jellegre a kiadóba kérek.

Szetey Lajos volt szabolcs-megyei számvevőt 3 es tel evi tegyházra itelle a Kuria

Annakidején nagy port vert fel Szetey Lajos szabolcsmegyei számvévő bűnügye. Szetey váltóblanketta manipulációival 35 ezer pengő körüli összeggel károsította meg az államot. Amikor az ügy kipattant Szetey öngyilkos akart lenni, de ebben a deklatívek megakadályozták.

Szeteyt a törvényszék hivatali síkkasztás büntette címen három és fél évi fegyházra ítélte, a tábla ezt három évre enyhítette, a Kuria most végső fokon jogerősen három és fél évre ítélte.

Ifj. Horthy Miklós avatja fel a nagyállói új sportuszodát

Holnap, f. hó 24-én Nagyállóban megnyitják az első vidéki sportuszodát. A magyar uszósport híveinek nagy ünnepe lesz ez. A megnyitáson az uszodaavató beszédet ifj. Horthy Miklós mondja, mint a Magyar Uszósport szövetség elnöke.

Lénárt István főjegyzőnek köszöni a község ezt a nagyszerű intézményt, de nemcsak a község, hanem az egész magyar közvélemény, hiszen mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy a magyar sport egyetlen biztos és erős utánpótlása a falu. Eppen az uszósport volt az, amely a tréninghely hiánya miatt nem adhatott anyagot.

A felavatáson tartandó versenyre több uszó képviseli Debrecen színeit.

Négyezeröttszáz féle gyógyszerrel gyógyítanak a magyar orvosok. Tegnap jelent meg a Magyarországon forgalomba hozható törzskönyvezett gyógyszerkészítmények új jegyzéke. Ebben mintegy négyezeröttszáz gyógyszerkészítmény szerepel, tehát ennnyiféle gyógyszerrel gyógyítanak a magyar orvosok. Persze a négyezeröttszáz szert szinte számtalan variációban

Olasz továbbképző tanfolyam hallgatói.

Adófizetési keserűségek a múltban

Az adó soha se tartozott a kellemes dolgok közé. Mindig volt és mindig lesz panasz az adóra. Az soha se elég kevés, de mindig több a kelleténél. Az már hozzátartozik az élethez, hogy keseregjünk az adó fölött.

Holott erre ma alig van okunk. Különösen ha eszünkbe jut, hogy az adóból mi mindenre kell gondolnia az államhatalomnak.

No, no, csak senki gyanúba ne fogjon, hogy én az adózás mellett akarok most dicsérő és szép szavakat zengeni. Nem, ezt igazán nem akarom.

Azt azonban vallom s velem együtt mindenki, hogy a nehézség adókat a legjobb tudás és belátás mellett a legjobb célra fordítja az állam hatalom. Az adó kell, ha élni akarunk.

Utak, intézmények, hivatalok, kórházak, iskolák csak ezen a révén állhatnak fent.

Jog és vagyonbiztonság, igazságszolgáltatás csak így lehet hivatalosa magaslátán...

Ellenben voltak idők, haj, de milyen idők, mikor teméntelen adókat szedtek illetékesek és illetéktelenek, de ezekből az adókból soha egyetlen veszedekett fillért se látott viszont az adózó.

Gondoljunk csak a szomorú történelmi időkre. A három darabba szakított Magyarorszag életére, mikor török és német egyaránt nyuzta, sajtolta a zsirját és nem volt hatalom, mely ezt az istentelen zsarolást elseperte volna. Fizetett a polgár, a jobbágy, a nemes. Fizetett, ha kedves volt az élete anyyi adót, amennyit csak kitaláltak a zsarolók.

Nem amennyit a lelkiismeret elbírt, mert az már régen nem divatos valami a mohácsi nagy csatavesztés után az országban osztozkodók között.

Debrecen se panaszkodhat, mert alaposan kivette a részét az adózásból. A kelleténél jobban.

Ha ma élneek eleneink, ők bizonyára boldog aranykornak minősítenék a mai adózást, amit mi elviselhetetlenül nagyoknak, sőt itt, ott igaztalannak tartunk.

Mert azokban az időkben minden jött ment bég, ha néhány száz lovassal eltekergett Debrecen alá is, emberi hőtelességének ismerte, hogy néhány száz, vagy ezer arany erejéig adó igényt jelentsen be a nemes magisztrátusnál.

Es itt nem volt helye a fellebbezések, ajtózásnak, kilneselésnek, mer egész egyszerűen addig el se ment vitézeivel a bég, míg a nyeregéhez nem akasztotta a jó debreceniektől kiperélt aranykorsóját.

Pedig a debreceni bírák és szenátorok értették a módját annak, hogy lehet minél kevesebb teherrel elvezetni a város polgárait az életét. A legelső magyar városok között voltak, akik

arra törekedtek, hogy egyenesen a szultánnak legyenek hűbéresei, mert tudták, hogy így csak egyszer kell legálább hivatalosan adót fizetniük. Így már 1566 júniusában II. Szulejmántól oltalom levelet nyertek arra, hogy semmitfele pusztulásban részük nem lesz, ha pontosan fizetik az adót, mely nehézség summa meg se állott. Istambulig, legfeljebb útközben a bégek, agák, basák kezén olvadozott minden kemény arany volta dacára a minimumra. Ez az oltalomlevél kéznél volt mindig a város fejéjén s jobban ügyeltek ezekre a cirkalmas írásokra, mint a szemük fényére, azonban akárhányszor előfordult, hogy a csavargó fatár, török duló csapatok vezére kutyába se vette a szultán magas kézvonását és kivette a saját külön szakállára a saját külön adóját is.

Az igazi urai ebben a korban az erdélyi fejedelmek voltak Debrecennek.

de ez a hatalom csak abban az esetben ért valamit, ha a fejedelmek magának volt erős és elég számú serege, hogy érvényt szerezzen földesúri mivoltának a mar-talóccokkal szemben.

Meg aztán messze volt a fejedelmi székhely, mire híre ment a bajnak. Debrecen már kinyögte a keserves adót valamelyik nyírt fejű betyárnak, akinek a nyomát akár bottal üthette a nagyságos erdélyi fejedelem is. Aztán az igazság kedvéért azt is meg kell jegyeznünk, hogy Debrecen városa hűséggel fizette a portai adót, de ugyanakkor meg kellett fizetnie az erdélyi fejedelmek járó adókat is. Az csak kivételes és mesébe illő eset volt, mikor a nagy Bethlen, Gábor azt is keresztül tudta vinni jó barátsága és főleg erős serege révén a portánál, hogy 1618-ban a török elengedte az adónak egy részét a csapásokra való tekintettel, ez az összeg kereken ezer forintot tett ki, a mai értéknek csaknem övenszeresét.

Ez persze egy-része volt az adónak, annál is inkább, mert a szultán oltalomlevele kedvezményt biztosított ugyan a városnak, de ezt a kedvező módozatot mindig évenként állapították meg, természetesen nem debreceni adómegállapító bizottsági tagok, hanem maga a török, aki hol az egri vilajet, vagy tartomány embere volt, hol a szolnoki szandzsák felhatalmazottja személyében vetette ki. És ha egyszer már megtörtént az adóki-vetés, az évi általános összeg kiróvása, mely ellen appellálta nem volt.

még utólagosan mindig hozzá esaptak ezt is, azt is, itt is, ott is sallangokat ajándék címén, ami rendszeren többre ment, mint maga a kivett adó.

Eléink mégse jajongtak, még se panaszkodtak, mert tudták, hogy így is hiába való minden szó. Az történik, amit a török akar. A török pedig min-

dig pénzt akart s mindig több és több pénzt. Isten csudája, hogy honnan vették, szedték elő a jó debreceniek ezeket a pénzeket, melyek a feneketlen török iszákokban tüntek el nyomtalanul.

Budapestről irányítják a vidéket behalózó képügnökök szélhómságait

Szerte az országban lelkiismeretlen képügnökök különféle különféle hangzatos című al-egyesületek egégre alatt értéktelen hamisítványokat sóznak a közönség nyakába. A fiatal festőművészek körében mozgalom indult, hogy az ilyen képkufarok üzérkedését a hatóságok kísérjék figyelemmel. A feljelentések tömege különösen a vidéki rendőrkapitányságokhoz érkezik. Kiderült, hogy naponta

Ezentul a szülők ott vehetik az iskolai formaruhát, ahol akarják

Nagyjelentőségű rendeletet ad ki a közeljövőben a kultuszminiszter a tankerületi főigazgatók útján az összes középiskolák tanári testületeihez. Ismeretes, hogy a közoktatásügyi miniszterium pár évvel ezelőtt elrendelte hogy az összes középiskolák tanulói egyforma intézeti ruhát kötelesek az iskolában viselni. Ezen rendelet ki-bocsajtása óta a gyermekruhakonfek-ciósök többszörösen panaszt tettek a közoktatásügyi miniszteriumnál, hogy egyes előkelő nagyobb cégek összeköt-letéseik révén az iskolában reklámhoz jutnak. **Éz ügyben a közoktatásügyi miniszter már évekket ezelőtt kiadott egy rendeletet, hogy a tantestület tag-jainak a formaruhák beszerzése ügyé-ben az iskolákban cégeket ajánaniok nem szabad.** A miniszteriumnak ezt a rendelkezést több iskola csak részben tartotta be, mert vannak olyan iskolák amelyek a tanulók címeit és lakjegy-zékét kiszolgáltatták ezeknek a na-gyobb cégeknek, ezek pedig árjegy-zékeiket — mint az iskolában előga-dott formaruhákat — ajánlják a ta-nulók szüleinek.

A közoktatásügyi miniszterium az elkövetkezendő tanévre most ezt az anomáliát is rendeletileg meg akarja szüntetni. Az új rendelet szigorúan megtiltja, hogy az iskola egyes cégek-nek a tanulók névjegyzékét kiszolgál-tassa. Az iskolának csak a formaruha lazonjára szabad utasítást adni. **Min-den szülő ezután ott szeresheti be a formaruha anyagát, ahol akarja, az is-kolának semmi néven nevezendő di-rektívát adni nem szabad.**

A közoktatásügyi miniszterium ezen intézkedésével a kiskonfekciósök régi sérelmét és panaszt akarja megszü-níteni, egyúttal lehetővé akarja tenni,

mintegy 50 „művészeti” kiállítás nyílik az ország különböző pont-jain. Budapestén egész zug-festő-iskolák alakultak hangzatos cí-mekkel és az ügynököknek 100—120 pengőért tagsági igazolványt adnak. Az egyik iskola csak esinos jóméghelenesü művészno-ügynö-köt tart. Művészi körökben ezek az adatok komoly aggodalmat kelte-nek.

Feljelentést ad'ak be az ügyész-segre dr Györki Imre képviselő ellen a debreceni ipartestület vezetői

A debreceni ügyészsegre feljelenté-sek érkeztek dr. Györki Imre képviselő ellen rágalmazás és becsületsértés miatt, mert a szerkesztésben megjele-nő „Várospolitikai Szemle” több szá-mában cikkeket közölt melyekben éles hangon bíralták az ipartestületi veze-tők működését, különösen Tóth Lajos elnöknek a tevékenységét, akiről azt írták az egyik cikkben, hogyha felves-t az elnöki tiszteletdíját, akkor azért meg is kell dolgozni.

Az elnökön kívül sértve érzik magu-kat Imre János és Seress Sándor elel-nök is, akik külön feljelentést adtak be a cikkek állítása miatt dr. Györki Imre képviselő ellen.

A feljelentésekben kérik, hogy a parlament adja ki a képviselőt, hogy a bíróság előtt adhasson számot. Dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró az ügyész-seg indítványának beérkezése után dönt a további eljárásról és ha a pa-rlament kiadja a képviselőt, megindul ellene az eljárás. Valószínű azonban, hogy a cikkekkel nem Györki Imre írta, hanem a lap valamelyik munkatársa és a szerző megnevezése esetén nem felelősszerkesztő, ez esetben dr Györki kerül a vádlottak vádlottak padjára, hanem a cikkek írói.

hogy a szülők a formaruha anyagát ott szereshék be, ahol azt legméltányo-sabban kapják. A közoktatásügyi mi-niszternek ezen rendelkezése nemcsak az iskolai formaruhákra vonatkozik, hanem az **iskolai tornaruhákra, cipők-re és sapkáik beszerzésére is.** A mi-niszterium számol azzal a körülmény-nel, hogy a mai kedvezőtlen gazda-sági viszonyoknál fogva a szülők nevére az iskoláztatás amúgy is nehéz és súlyos terheket ró, ezért lehetővé akarja tenni azt, hogy gyermekeik is-kolai formaruháját és az összes szük-ségeit minden megszorítás nélkül, szabadon ott szereshék be, ahol azt a legmegfelelőbbben és legolcsóbban kapják. **Itt említjük meg, hogy a köz-oktatásügyi miniszterium az iskolák-ban semmiféle üzleti és propaganda-célokot szolgáló ajánlásokat a jövőben nem engedélyez.**

Egyes tanítónöképzőkben házivár-rodák működnek, amelyek a tanulók-nak az intézeti formaruháit elkészítik. A szabóiparosok panaszára a köz-oktatásügyi miniszterium fokozatosan az iskolai szabóműhelyeket is be akarja szüntetni.

A kisantant államok vámrendszerét változtatnak

Belgrád, július 22. A Politika ügy ér-tésül, hogy a kisantant gazdasági bi-zottsága október hó másodikán ülést tart Belgrádban. Az ülésen megbeszé-lik a három ország közötti kedvez-ményes vámrendszer kérdését.

x Tünderi szép a nagyerdei eső-nakázó tó este! Meniünk oda egy-egy órára evezni.

A hétköznap

Nem börtön, de mégsem enged.
Nem bilincs es mégse tágul.
Pókhálóval fűd le csak,
Hogy ne lássak semmi szépet
Undorító fátyolán túl.

Csuf kátyuba belebotlaszt,
Ha szükellni hegyre vágyom.
Ököllet sem sujt reám,
Csak felébreszt nyírkos kézzel,
Mikor nagyon szép az álomom.

Kiesépellt szók polyvájává
Silányítja az imámat.
Hangos pénzesörgést kever
A legtisztább dallamokba
S unt beszédre nyitja számát.

Nem hajszol meg, csak elfáraszt.
Nem boldogít, nem is kinez,
Csak nyirkorgó szekeren,
Rázós, lassú cammogással
Mind közelebb tol a sírhoz.

Szerelme.

Dömötör Ilona.

— Nemzetközi rádiónap Marconi emlékére. A rádióállomások világszerte elhatározta, hogy Marconi emlékére nemzetközi rádiónapot rendez. Az öt világrész valamennyi rádióüzeme, alig néhány kivétellel ugyanabban az időpontban méltatja Marconi érdemeit.

— A román király váratlanul elragyta Angliát. Károly román király váratlanul úgy határozott, hogy az eredeti tervétől eltérően már hétfőn hagyja Angliát. Az uralkodó elhatározásának oka ismeretlen. Károly királyt szerdán este szállodájában megátogatta Chamberlain miniszterelnök.

— Az angol király Franciaországba megy. Londoni értesítés szerint VI. György angol király az év végén Franciaországba utazik, hogy részlegesen az ausztráliai esetekkel emlékére emelt emlékműnek felavatásán.

— Amerikai jelentés a Hindenburg katasztrófájáról. A washingtoni közlekedési osztály most adta ki jelentését a Hindenburg szerencsétlenségének valószínű okairól. A jelentés szerint valószínű, hogy elektrotechnikai szikrák gyújtották fel a hidrogén és levegő keverékét. A szándékos rongálásra vonatkozó feltevést a jelentés nem látja igazoltnak.

— 2000 kiló cukrot oszt ki a eszemök részére a miskolci Stefánia Szövetség. A miskolci Stefánia Szövetség szintén bekapcsolódott az országos Zöldkereszt cukorkacéjába. A esontgyenge gyermekek részére a belügyminiszter rendelete alapján 2000 kiló cukrot osztanak ki. A zöldkereszt cukrot hat hónap alatt kell kiosztani minden gyermek 6—6 kilót kap fejéknént... Megint egy újabb dolog, amiből Debrecen kimaradt.

— Érdekes per egy dunai sziget tulajdonjogáért. Dunapentele község előjárósága a napokban pert indított a dunavecei református egyház ellen. A per előzményei még 1895-re nyulnak vissza, amikor a község eladott egy három hold kiterjedésű szigetet a dunavecei ref. egyháznak. Az elmúlt 42 év alatt a Duna ezt a szigetet 19 holdara növelte a lerakódó homokkal s ezt a 16 holdat perli vissza a község. Az érdekes per elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

— Káposztalepkék millió sötétítették el Bécs felett az eget. Mintegy 25 méteres magasságban repültek át az osztrák főváros felett tegnap a káposztalepkék millió. Hasonló jelenséget észleltek Kiskunhalason s Széllében.

— Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban. Pénteken este hét óra tízperckor szombatköszöntő ima. Szombaton reggel hét órakor. Délután tíz órakor hitsszónoklat. Délután öt órakor. Szombatkiemelteli ima este nyolc órakor. — A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egynegyed nyolc órakor. Délután öt órakor hitsszónoklat. Hétköznapokon reggel fél hét órakor. A Kápolnási templomban hétfőn, csütörtökön egynegyed hétkor. Este mindkét templomban félnyolckor. Az elnökség.

— Istentisztelet ideje az orth. izr. templomban. Péntek délután 7.10, szombat reggel 7.30, délután 5.30 órakor. Szombat kezdete péntek délután 7, szombat vége szombat este 8.10 órakor.

— Három éves gyermek véletlenül lelőtte édesapját. A bácsmegeyi Felsőszentiván községben Vadász Mihály gazdálkodó verebreke vadászott a kertben. Közben ráakart gyújtani s egyik fának támasztotta fegyverét. Három éves Jánosnevű kisfia a fegyverhez tippegett, babrálni kezdte. Közben a puská véletlenül elsült s a sörétek súlyosan megsebesítették az apát.

— A világ leghosszabb regénye. Az egyik tokiói napilap több mint 10 éve folytatásokban közli azt a történetet, melyet méltán lehet nevezni a világ leghosszabb regényének. Szerzője, aki a regényt megkezdte, időközben meghalt, s azóta új szerző folytatja. Most a regény írója felszólítást kapott a szerkesztőtől fejezze be a regényt, — mert kezd unalmassá válni.

— A lengyel vasúttársaság alkalmazottainak tilos a Hitler-köszöntés. A lengyel vasúttársaság megtiltotta kétezer alkalmazottjának a Hitler-köszöntést akár szolgálatban, akár magánéletben. Danzig nemzeti szocialista körében a tilalom órási felzúdulást keltett.

— Kenyérre kente a légyfogót. Egy hét és fél éves bukaresti leányka magára maradt a lakásban s kenyérre kente a légypapír ragacsosanyagát és lakmározott belőle. Rövid idő múlva nagy fájdalmak fogták el s belehalt a mérgezésbe.

— Tizenhárom méteres új szörnyet fedeztek fel a skót partokon. Donne skót ezredes a napokban a Scalpai sziget közelében, nem messze a skót partoktól 13 méteres új szörnyet fedezett fel. A szörnyeteg négy uszonya segítségével lassú tempóban szelte a vizet. A feje nem látszott, csupán légbuborékok jeleztek helyét. Közel hozzá egy másik szörny látszott. Az ezredesen kívül több tanuja is volt a szörnyek felbukkanásának.

— Idegbaj elől a halálba. Gömbös Gabriella 35 éves budapesti pénzügyi tisztviselőnő megmérgezte magát s meghalt. Holtan találták lakásán Tettét idegbaja miatt követte el.

— Gyárépületek égtek le Párizsban. Óriási tűzvész pusztított tegnap éjszaka Párizs gyárnegyedében. Mintegy ötezer négyzetméter területen rombolt a hatalmas tűzvész, mely az egyik gyárban keletkezett s több másik gyár épületre áttérjedve óriási lángokkal világította be a környéket. A francia főváros tizenhárom tűzörsége vonult ki az oltáshoz s éjjel két óra körül a tűzet féskére korlátozni. Az anyagi kár több millió frankra rug.

— Sorozatos kudarcot vall a lögykéz-rendszer. Soltvadkerten és Kiskunhalason megjelent az egyik ló-sorozat bizottság. A lögykéz-rendszer itt is kudarcra végződött, amennyiben a sorozóbizottság elő vezetett közel 200 lóból mindössze 16 lovat vásároltak meg. Még siralmasabb eredménnyel végződött a kiskunmajsai sorozás, ahol a felhajtott 49 lóból a bizottság mindössze kettőt talált alkalmasnak.

— De Pestmegye déli részén mindenütt hasonló eredménnyel járt a lögykéz sorozóbizottság munkája. A gazdák a régi rend visszaállítását kívánják.

— Tizenkétezer font a macskáknak. William Butt liverpooli lakos 12 ezer fontot, körülbelül negyedmillió pengőt adományozott arra a célra hogy ebből menhelyet létesítsenek gazdátlan macskák számára. Ezer fontba kerül a macska-otthon felépítése, a többi pedig kamatostól a macskák élelmezését szolgálja.

— Rabeskü lesz Kaposváron. Holl Ferenc földművest nemrégén több betörés és lopás elkövetése miatt négy évi szigorított dologházra ítélték s büntetését Kaposváron tölti ki. Hollnak Gelsesziget községben van kisebb birtoka. Most kérvényt adott be az igazságügyminiszterhez s kéri, hogy megesküdhessék Vörös Anna gelseszigeti lánnyal, aki majd kezeli birtokát, míg ő fegyházban lesz. A miniszter az engedélyt megadta és az esküvőt augusztus elején tartják a fogházörök jelenlétében.

— A néhány hónapos olasz trónörökös halála lett. Tegnap megjelent Umberto olasz trónörökösnek a nápolyi balillaszervezet vezetője és a pár hónapos nápolyi herceg, Olaszország leendő trónörököse számára átadta a balillaszervezet tagsági igazolványát. A művészi kivitelű, díszes igazolvány az egyes számot viseli.

— Besurranó tolvaj értékes ágyterítőt lopott. Dr. Kulini Imréné, Simonffy ucca 13. szám alatti lakos feljelentést tett besurranó tolvaj ellen, aki távollétében a lakásba behatolva onnan egy értékes, 250 pengőt érő duplán horogolt, csipkés ágyterítőt ellopott. A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást.

— Újabb lopást követek el Hatvan uccai bérház fosztogatói. Dr. Bárdos Jakab ügyvéd, Hatvan ucca 6. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a lakattal lezárt padlás zárját felfeszítve, onnan ágyneműket és ruhaneműket lopott. A rendőrség nyomában van a tetteseknek.

— Hirtelen összeesett és meghalt egy idős férfi a Déllisoron. Tegnap délelőtt 11 órakor a Fanto művek Déllisor 7. szám alatt levő telepén összeesett Márkus József nevű 50 év körüli férfi. Déllisor 23. szám alatti lakos. A közelben tartózkodó munkások odarohantak s eszméletre akarták téríteni, azonban Márkus József hirtelen meghalt. Az előhívott orvos megállapította, hogy az idős férfi agyvérzésben halt meg. A körbonetani intézetbe szállították holttestét.

— Hűsmérgezésben összeesett egy laboránsnő. Andreikovics Mária 22 éves laboránsnő, Csillag ucca 24. szám alatti lakos tegnap délelőtt Piac ucca 43 szám alatt levő munkahelyén összeesett. Mentőket hívtak, akik megállapították, hogy a fiatal nő súlyos hűsmérgezésben szenvedett. A helygyógyászati klinikára szállították.

— A betiltott Kárpáti Magyar Hirlap ismét megjelenik. A Kárpáti Magyar Hirlap hathónapos betiltását, melyből már közel három hónap letelt, most egy újabb rendelkezés tévesnek minősítette s ezzel a további négyhónapos betiltás hatályát veszítette, úgyhogy a lap július 23-án ismét megjelenik.

— Elegáns nő öngyilkossága a Parkszállóban. A fővárosi Park szállóban tegnap egy jól öltözött nő szobát vett ki, bejelentőlapjára Szendrey Margit 24 éves tisztviselőnő nevet írta. A portást arra kérte, hogy reggel korán keltse fel, mert tovább akar utazni. A portás mikor bekopogtatott szobájába nem kapott választ. Felnyitották az ajtót s a fiatal hölgyet eszméletlen állapotban találták. Nagymennyiségű altatószert vett be. Életveszélyes állapotban szállították kórházba. Szekrényén egy cédulát találtak, melyre csak ennyi volt írva: Cáltalának találtam a további életet.

x VIDEKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsiival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37, Nádass.

Sak olyan dolog

van, ami mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Legalább is nem, ha azt akarja az ember, hogy nyugodtan maradjon a lelkiismerete.

Itt van mindjárt az a hírszke, amely arról számol be, hogy a szoboszlói strandfürdő kellemetlen eseménye részint azért robbant ki, mert vasárnaponként a környék:

földműves és munkás népe is odajár fürödni.

Itt álljunk meg egy szóra.

Ez olyan, de olyan nagy előretörés, amit csak dicsekvéssel állapíthatunk meg. Ez semmi-féle botránynak oka nem lehet. Ha a magyar paraszt már azt érzi, hogy fürödni kell, sőt rendszeresen fürdik vasárnaponként, ez kultúrtörténeti szép esemény. Szívvel örvendünk neki, mert mi azt szeretnénk, hogy minden paraszt házában is úgy ott legyen a fürdőberendezés, mint ahogy nagyon sok városi lakásban pl. nincsen.

Ha a vasárnapi strandfürdők használata után rájön az a minden szőpre, jóra fogékony népünk, hogy mit jelent a fokozott tisztálkodás, ez a fürdőszobák óhaj sem fog sokáig elmaradni...

A baj azonban ott van, hogy ahol olyan bőségesen adja ingyen a nagy Isten az áldást drága víz alakjában, mint Szoboszlón is, ne sajnálják se a költséget, se a munkát és tegyék azokat a medencéket tisztává, egészségessé és külön adjanak hálát az Istennek, hogy már a föld népe is jár fürdőbe.

-0-

A magyar nyelv

olyan kincsünk, melyet megbecsülni nem érdem, de legszentebb kötelességünk. Mindenkinék. Kivétel nélkül. Azoknak pedig, akik magyar fórumon szerepelnek, fokozottabban kell erre törekedniük. A Kazinczyaknak nem volt anakidején nyugodt éjszakájuk, hogy szebbé mentsek át a nyelviünket.

Mindezt pedig azért mondom el, mert a napokban egy hölgy tartott felolvasást a rádióban, melyet ma már ország, világ hallgat. Nem utolsó helyen maga a nép is. A felolvasás témája ellen semmi kifogást nem lehet tenni, de az a mód, ahogy ez a felolvasás történt, háborzongató. Ez a jószándékú hölgy erőnek erejével azt akarja elhíttetni velünk, hogy ő már elfelejtette a magyar hangsúlyozást. Kétséget forgatott meg szívinkeben és kalapácsal verte dobhartányunkat, míg törekedett, hogy idegen hangsúlyozással elhitesse velünk, hogy a mennyire benne van pl az angol nyelvben. Csak akkor beszélt szépen, magyar hangsúllyal, mikor elfelejtette, hogy el akarja hitetni, hogy ő születt magyar...

Kár az ilyen erőlködő járadóságért és ártalmas az offéle.

Még a jó vidék népe azt találja hinni, hogy ilyen nyakatekert módon kell kiejteni a szavakat és úgy jár, mint a fővárosi mástéle divatos holmival. Majmolni akarja, mint a »stófoxot«.

A nyelv szent, s aki nyilvadásban vállalja a nyelv tisztaságának szentségét, ígykezzék úgy beszélni, hogy botrányozzuk és ne bosszankodjunk fölötte.

x A nagyerdői tiszta levegőben nemcsak illűlés s nagyerdői csónakozó tavon az élvezés.

Kis Fiamnak

Drága kiesi Fiam, szép Gyermekem,
Te most itt alszol mélyen, esendesen.
Edes jó anyád itt van melletted,
Csókolgatja a Te puha kis kezéd.

Drága neved imába foglalom,
S szent áhitattal így száll sóhajom,
Hallgass meg engem hatalmas Istenem,
Ha megnő Gyermekem, boldog
Ihessere!

Az ideje csak tíz hónapos még,
Két szemé oly kék, mint a mosolygó ég,
Hajszíne mint aranyos napsugár,
Istenem áld meg ezt a kis Babát!

Azért, hogy most kiesi, legyen Ő nagy,
Legyen Ő vezér, legyen Ő az
Ki féli Istenét, nem félti életét,
Mégvédi Hazáját s annak Nemzetét.

Boeskey Istvánné Ormós Sárka.

Norvég hajógyáros 64 milliós háborús követelése Amerikától. Christoffer Hannevig norvég hajógyáros két évtized óta követel Amerikától hatvan-négymillió dollárt. Hannevignek ugyanis számos hajózási vállalata volt Amerikában is, melyeket, mikor az USA belépett a világháborúba küzdök sorába, egyszerűen elreklirálta Hannevig-től, aki ennek következtében egyik-napról a másikra szegény ember lett. Most Amerika késznek nyilatkozik komoly tárgyalásokat kezdeni a Hannevig-ek járó kártérítés ügyében.

Férje kérésére zárlatot rendeltek el Széchenyi Erzsébet grófnő vagyonára. A fővárosi előkelő társaságokban nagy feltűnést keltett, hogy néhány héttel ezelőtt báró Collas Tibor beadványban kérte a kaposvári törvényszéktől felesége, gróf Széchenyi Erzsébet gondnokság alá helyezését és vagyonára zárlat elrendelését kérte. Ennek oka, hogy báró Collas Tiborné, gróf Széchenyi Erzsébet fiúja, gróf Széchenyi Pál javára lemondott a Széchenyi örökségről. Akkor báró Collas elmebetegség címén kérte felesége gondnokság alá helyezését. A kaposvári törvényszék most elrendelte a grófnő vagyonának zárlat alá vételét.

Walker Jimmi, volt newyorki polgármester visszatér a politikai életbe. Rooseveltnél a Fehér Házban kihallgatásán fogadta James J. Walkert, Newyork volt népszerű polgármesterét. Ebből arra következtettek, hogy Walker visszatér a politikai életbe és Rooseveltnél fontos szerepet szánt neki. A Hudsonon tervezett hatalmas híd építkezéseinek irányításában. Az új hídra 150 millió dollárt költenek.

Negyvenezer frank az elesűfított arcért. A párizsi büntetőtörvényszéken gondatlanságból okozott testi sértes, az orvosi lekékenység törvénytelen módja és család címén vonták felelősségre egy szépítő intézet tulajdonosait. Paulette Duval és társa Henri Bertin 15 ezer frankot előre felvettek Germaine Lonnet párizsi hölgytől azt ígérve, hogy megfiatalítják az arcát. A műtét beavatkozással a hölgy arcbőre teljesen tönkrement. A bíróság csupán száz, illetve ötven frank büntetést szabott ki rájuk, ellenben negyvenezer frank kártérítést ítélt meg a hölgy javára. Az orvoskamárának ötszáz frank kártérítést ítélt meg a bíróság, met a vádlottak üzelmét csobították a tekintélyét.

Agyonverte hetvenéves édesanyját Farkas Mihály Sári-ba való lakos, jó módú kiscgazda összeszólalkozott 70 éves édesanyjával, mert az nem akarta neki kiadni életében apai örökségét. A vita hevében Farkas fejbeütötte az anyját, aki eszméletét veszítette, majd meg is rugdosta. Másnapra az öregasszony meghalt. Farkas ellen halálraokozó súlyos testisértes címen indul eljárás.

Amerika szerelmespárja nászútra indult. Ifjabb Rooseveltné és felesége Ethel du Pent európai nászútra indult s valószínűleg Magyarországra is ellátogatnak európai körútjuk során.

A készlettulajdonosok még mindig nem hajlandók tűzifát adni

Allami erdők fájával törik le a spekulációt?

Nemesak a közönség körében kelt izgalmat az a furcsa helyzet, ami a tűzifa körül kialakult, hanem a fakeskedelem körében is. Miután a hivatalos faforgalmi szerv megalakult és a romániai fahozatal is biztosított, minden lehetőségnek meg kellene lenni arra, hogy az ország tűzifa-szükséglete minden fennakadás nélkül kielégítést nyerjen. Egyelőre azonban nem nagyon kedvező a helyzet, mert a hivatalos faforgalmi szerv és a készlettulajdonos nagykereskedők között nagyok az ellentétek. A készlettulajdonosok ugyanis, akiknek az az érdekük, hogy a tűzifa minél drágább legyen, egyelőre nem adnak fát sem a faforgalmi szervnek, sem pedig a feldolgozóknak, ellenben lázasan keresnek feldolgozó telepeket és detailistákat, hogy a kisexisztenciák kikapcsolásával maguk számára biztosíthassák a tűzifa-forgalmat minél tekintélyesebb hasznát.

A tűzifakérdés másik pontján, a romániai behozatal tekintetében pillanatnyilag egészen különös szervezkedés indult meg. Ebben a viszonylatban ugyanis „egykez” szerepe meg a behozatal, amely részvénytársasági alapon mondhatni monopolisztikus jogokat élvez. A kisebb cégek erősen kifogásolják azt, hogy ebben a viszonylatban ugyszólvány csak néhány

magán cég alapítása, az Alsódunai Fakeskedelmi Részvénytársaság vehet részt a faforgalomban és attól tartanak, hogy ez az „egykez” a kisembert teljesen ki fogja szorítani a forgalom tetemes részéből.

A másik oldalon a kiskereskedők hangoztatják, hogy a részükre megszabott haszon-marge túlságosan csekély és ennek felemelését kérik. Addig is azonban, amíg ez a kérdés nyugvópontonra jut, sokkal fontosabb probléma az, hogy lesz-e fa egyáltalán. A kiskereskedők egy tekintélyes része, amely a Baross Szövetségben tömörült, most ebben az irányban indított érdekes mozgalmat. A Szövetség ajánlott levélben felkérte a készlettulajdonosokat, hogy ajánljanak fel megfelelő mennyiségű fát megfelelő áron a viszonteladóknak. A válasz erre az érdeklődésre még nem érkezett be. Amennyiben a válasz nem lesz kielégítő, vagy a készlettulajdonosok nem fognak arra hajlandók mutatkozni, hogy a kiskereskedelmet áruval ellássák, a Baross Szövetség közvetlenül a kormányhoz fordul. Kérni fogja, hogy a kincstári erdőkből kitermelt fát közvetlenül a kiskereskedelemnek juttassák, hogy ezáltal utját lehessen állni a spekulációnak.

Nem vagyunk elég gazdagok ahhoz, hogy silány és olesó szövetekből viseljünk ruhákat. Többszöri esináltatási költséget takarítottunk meg, ha fiztá szingvapjuszöveteket veszünk közvetlenül a Trunkhahn posztógyártól. Ez a hírneves posztógyárunk évek óta szállítója a magyar urisaladoknak angolosan gyártott, garantáltan szintiszta gyapjuból készített uriruha-, angol női kosztium, sportruha- és iskolás ruhaszövetekben. Még ma kérje a szövetmintakollekció költségek és kötelezettségmentes elküldését a gyártól: Budapest, XI. Lenke ut 117. Jól jár vele.

Agyonlőtte férjét az öngyilkosság-rá kényszerített asszony. Szenzációs házassági tragédia játszódott le Athénben. Dr Perdikaris ügyvédet felesége agyonlőtte az ajtón keresztül. A lenygel származású asszony a házasságban sem szakított régi ismerőseivel és

mikor a férj rájött, hogy a felesége javíthatatlan, egy revolverrel bezárta a szobába és kényszeríteni akarta, hogy legyen öngyilkos. A férj a másik szobában egy keretre heveredve várt és aztán ő is öngyilkos akart lenni. Az asszony azonban csak szimulálni akarta az öngyilkosságot és így történt, hogy a golyó a férjét ölte meg. Az asszonyt így csak gondatlanságból okozott emberölésért vonják felelősségre.

Monstre-per lesz a pestvidéki HÉV vasúti szerencsétlenségéből. A pestvidéki HÉV vasúti szerencsétlenség ügyét augusztus hó 11-én tárgyalja a pestvidéki törvényszék. A vádlottak Puskás János motorvezető, Kaszás Aladár üzemi segédtsízt, Vörös István kalauz és Major Imre üzemi ellenőr, akiket két gondatlanságból okozott emberöléssel, húsz súlyos testisértes és tizenöt könnyű testisértes vétségével vádolnak.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Buri Péter fm., leánya Erzsébet; Napközi János, fia József; László János hentes, fia Frigyes; Dóka Sándor fm., fia József; Berki Lajos keresk., fia Lajos; Blasesak János fm., fia János; Hamza Mihály napsz., fia Imre és 2 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Tóth Lajos esendőrtörzsörmester—Budaházi Irma; Gőz András gépész—Zsolnai Julia; Józsa Károly gazdálk.—Kerekgyártó Katalin; Vécei József mechanikus—Tóth Irén; Horváth Sándor—Tóth Mária.

Halálozások: Schvarev Margit izr., 31 éves, Nyiregyháza. Mező László ref., 2 éves. Szép u. 19. Tokaji Piroška ref., 9 éves, Hadházi u. 23. Pongor Ambrus ref., 78 éves, Mester u. 9. Ludmann Lidia ref., 16 éves, Csap u. 17. Felföldi Erzsébet g. kath., 16 éves, Bököny. Szabó József r. kath., 47 éves, Szalmár.

GYÁSZ ROYAT

Tokaji Piroška III. elemi oszt. tanuló Tokaji Lajos és Haraszti Róza szülők 9 éves kisleánya. elhunyt. Temetése ma pénteken délután hat órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Hadházi uca 23. szám.

Pongor Ambrus birtokos, ref. presbiter. életének 79-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető II. A ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. — Lakás: Mester uca 9. sz. Temetését Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Özv. Székely Antalné szül. Dömölky Erzsébet, életének 63-ik évében elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a Köztemető 2. A ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint, a korábban elhunyt, most átszállított férje porrése mellett. Az elhunytban dr Székely Antal tanársegéd édesanyját gyászolja. Lakás: Csapó uca 19. Temetését Fehértói temetkezési vállalata végzi.

KÖZ- GAZDASÁG

Arstopp

A gazdasági élet forgószele süvít át a világon. Autarchikus célkitűzésekkel akarják egyes országok gazdasági célkitűzésüket megalapozni, mások a megfelelő deviza korlátozásokkal állják útját a pénz, a valuta áramlásának. Sorompókat állítanak országhatárokon, korlátokat emelnek gazdasági alanyok közé.

Mint hogy minden korlátozó rendelkezésnél a cél tulajdonképpen odairányul, hogy az összesség, a nép széles rétegének javát mzdítsák elő a nem rég kiadott német rendelkezést az u. n. »stoppárak« megszabásuk tekintetében, mind üdvös rendszabályt, azt hiszem nálunk is kívánatos lenne kiadni és érvényesíteni.

Németországban a stopparak irányadók az ingó és ingatlan dolgok értékesítése alkalmával bizonyos esetekben, amikor az tapasztalható, hogy az áruk ára olyan magasra szökken, hogy a lakosság jövedelmével és teherbíróképességével egyáltalában nem tart lépést. Köztudomású, hogy az áruk magasra törését igen sokszor nem a kínálat kiesi volta, avagy nem a megnövekedett kereslet idézi elő, hanem igen gyakran az árditirambust a spekuláció, a pénz —, a haszonszerzés mohó vágya igazolja. Nyilvánvaló, hogy az ilyen egyoldalú célzat határozottan elmentében van a közönség érdekeivel. Az ilyen gazdasági kinövészt le kell törni, ki kell küszöbölni.

Kérdezzük, hogy vajjon nálunk nem lenne e szükség hasonló intézkedésre bizonyos elsőrendű cikkek magasra ívelő árának letörése, avagy megállítására céljából?

Vajjon az építkezési cikkek magas ára nem akadályozója többek között az építkezések megindításának, vajjon a tüzelőfa árának egyre növekvő tendenciája gazdaságilag indokolt alappal bír?

Több kérdést feltehetnénk, több árcekket felsorolhatnánk, de kérdés, vajjon a hatóságok mikor rendelkeznek nálunk is és mikor állítanak elő az arstoppal a már egyre súlyosbodó drágaság letörőse végett?

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 20—25 fillérrel drágult.

A készáru piacon 5850 mázsa búza eladását jelentették, 20—25 filléres ár emelkedés mellett, a rozs 40—30 fillérrel drágult. Árpa elsőrendű 50—25, másodikrendű 25 fillér emelkedést ért el. A zab árát 10 fillérrel emelték. A tengeri 10—15 fillérrel javult.

Búza tiszavidéki 77 kg 21.10—21.40, 78 kg 21.30—21.60, 79 kg 21.50—21.80, 80 kilós 21.70—21.90. — Felsőtisza 77 kg 21.00—21.25, 78 kg 21.20—21.40, 79 kg 21.40—21.65, 80 kg 21.65—21.85, rozs pestvidéki és más származású 20, 20.30, takarmányárpa elsőrendű 17.75—18.25, középminőségű 17.00—17.50, zab elsőrendű 18.10—18.20, középminőségű 18.00—18.10, tengeri 11.60—11.75, korpá 11.40—11.50, 8-as liszt 14.50—14.80 P mázsájá.

Országos vásárok

Július 23., péntek: Aszód, Veszprém (havi vásár).

Július 25., vasárnap: Jászkisér, Szeged, Törökszentmiklós, Újkéske.

Július 26., hétfő: Alap, Bonyhád, Csákvár, Dombóvár, Dunavecse, Erdőesokonya, Érsekudkert, Fadd, Fehérgyarmat, Gödre, Iharosberény, János halm, Kiskőrös, Kunmadaras, Lencsetomaj, Margaali, Némethely, Nógrád Szany, Szeghalom, Szendrő, Tiszadob, Tiszatarján, Túrje, Verpelét, Zirc.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2— pengő

1 deka eredeti
Coeydax 36
kölniviz

Coeydax 40
puder 1 dg. eredeti cag.

Sylvia accszesz 1.20
zsíros, patlanásos arora

Fenti árak kizárólagosan és garanciával:

Megbízható
Szegedi paprikát, lüszert, ecetet
Jónásnál
vegyen. — Arban, minőségben vezet.
Csapó-u. 37.

PAPP LAJOS
illatszertáráiban
Kossuth-u. 1. Csapó-u. 58.

Befőttes-, ugorkásüveget, táblaüveget
Kaszanyitzky Endre
üzletében vegyen
Ferenc József-út 57. szám.

Tóth Gábor
uriszabosága
Debrecen, Piac-u. 59.
Mindig a legújabb vonalú ruhák, tökéletes bricsesz nadrágok.

Füredőcikk
nyári divat ajándékok legolcsóbban

Főúr Divatházban
szerezhető be CSAPO-U. 26 Szabott ár! Takarékoskossá!

Mindig szép lesz frizurája
ha a dauterjái MINK csinálja
Halvan-u. 6. sz.

Bőröndök, retikülök, utazási cikkek
a készítőnél legolcsóbban.
Feuermann
Böröndös mester,
Piac-u. 26. Gambinus passage

Cipő szükségletét legelőnyösebben
Nagy Béla
cipőüzemében szerezheti be. Uegenid-ter 11. Tiszapalota. Nemzeti Áruhittel könyvre is.

Ha elegánsan akar öltözkönni, keresse fel
Fabián Béla
nődivat szalonját!
Péterfia-u. 19.

Órákban, ókszerekben
legolcsóbb
Halász!

Kötőt dreszeket
kötött kosztümöket honin gyapjából jutányosan készít. Javítás, szemszedést, táplást vállalok.
Szemet Piac-u. 42. Pannónia udvar

Étkezzen a
Reviziós
ékezőben, vagy hordasson kosztot. Vegyen próbát,
Sas-utca 2.

Reorgazító
1 liter petróleummal 5 órán át főz Fehér tűzománó kéményvel és tartólyaggal
P 32- kapható részlete is
GULYAS Piac-u. 59
csillár rádió szaküzlet. Tel. 32-19.

Kiós gyári textil maradvék, méteres és végesáru üzlet
Debrecen
Csokonai-utca 3. szám

MADNAY!
divatcipő finoman átdolgoztottak, elegánsak, kényelmesek. Kötés lábakra készít hajlékony betétes cipőket teledősséggel.
Piac-utca 44.

Nagy István
puskaműves Vár-utca 9.
Fegyverek, löszerek, kilött hűvelők újra töltése és legyverjavítások.
M. kir. Lőporárada.

Zománcos tűzhelyeket minden színben
lelelősséggel készít
Levencsik
tűzhelyüzem Arpad-tér 17

Csokonai ásványvíz
SZLIUKA Szikvizgyár

S. K. F.
Svédgolyócsapágyak Rénszanyagok
Ganófszky Lajosnál
Hunyadi-utca 23. szám.
Telefon: 11-30

BUTOR
haló, enedők, friszobák, garatúrák, kézszekrények, szecsonok, szőnyegek, testmennyek. Egyes darabok igen olcsón.
Bütemagazala Széchenyi-utca 6. sz.

Orvosi műszerész és orthopéd kezelések uzeme. Luatalpbetétek gipszminta után
Szabó István
Piac-utca 42. (Pannónia udvar).

Szőnyegklinikai
Simonfy-utca 7.
Perzsaszőnyeg vétel, eladás, kövöltetés, javítás, készítés

Futball, futballcipőt, aktatászkát, retikült, pénztárcát
olcsón beszerezhet a készítőnél. Javítást vállalok.
Tóthfalussy
sportáru bőröndök, Csapó-u. 7

Kérje minden üzletben
Klein Géza
jóízű kenyerét

Utiorondok, kárpok, háttáskák, dobozok, háttáskák, tohár retikülök
legnagyobb választékban
Kántor Ernő és Társánál

Előleg nélkül vásárolhat
tiszta lefizetésre ruházati árukat, paplant, szőnyegeket, vásznat, szecson és ágylakart, függönyt
Reichnál,
Jókai-utca 6. szám.

V á g ó
tűzfia- és szenttelepe
a Margitfiárdónál
a legolcsóbb napi árak, díjtalan házhozszállítás. Telefon 10-24.
Télre már most rendeljen!

Nánássy Lajos
rádió és villamosági vállalkozó
Kálvin-tér 3.
Rádió átalakítás és karbantartás

Író- és írodagépek
MARKOVITS SANDOR
mérnök, Piac-u. 58.

Divatcipőt
beteg bokasílyedése lábakra betétes cipőt rendeljen bizalommal
BARNÁNÁL
Műhelyemet Piac-utca 47. sz. alól József királyi herceg-u. 7. sz. alá helyeztem át.

Maradék
kilos és méteres áru legolcsóbb árban
Dégenfeld-tér
Tiszapalota.

Világítsunk Főzzünk Fűtsünk
villannyal g á z z a l kokszal
Debrecen sz. kir. város Villágítási Vállalata.

Gyöngyvér

Irta: Székelyné, Bészler Anna

18. folytatás.
Kiesi, négyszögletes szobába vitte be Dobok, ott ledobta az egyrakásra halmozott prém tetejére. A falon olajlámpa pislogott, valamennyire bevilágította a helyiséget, amelyben a prémágyon kívül semmi nem volt.

Zelend azt hitte, hogy egyenesen az ő rabsága helyéül rendezte be a bátyja ezt a helyiséget. Tekintete az ablakot kereste, azt azonban sűrű vasrács zárta el. Dobok felfogta a pillantását és rekedt nevetéssel közeledett Zelend felé.

— Innen nem menekülhetsz — mondotta.
Zelend felugrott és a kijárat felé igyekezett, Dobok azonban elállta az útját. Zelend tajtékzó gyűlölettel fordult Dobok felé.

— Te, hitvány! Miért hoztál ide? Ahhoz nem volt bátorságod, hogy a kardodat összemérd velem, vagy hogy nyíllal veredj meg? Abban bízokdátál, hogy az erőd olyan, mint a mézevőé, azt nem győzi le senki. Ehhez nem kellett bátorság, ez nem volt veszedelmes rád nézve, te gyalázatos!

Dobok odahajolt hozzá és hirtelen mozdulattal lerántotta róla a felső ruháját. Csak egy vékony fehér gyolcsing volt alatta. Zelend ijedten szoritotta össze a nyakánál. Dobok égo lehellelte égette az arcát, amint közelhajolva mondta:

— Nem verkedtem meg veled szépséges galambom, mert Dobok nem áll ki férfiviadalra leánnyal. Másképpen szoktam győzni az asszonyok felett.

Zelend kétségbeesetten menekült Nekiszaladt az ajtónak, de Dobok utólrerte, elkapta. Szeme villámlott, szája kegyetlen, gúnyos nevetésre nyílt. A gyolcsinget leszakította Zelendről, aki még mindig harerakészen állott vele szemben. A fiatal leánytest szoborszepege, sugárzó felérsege egy pillanatra megállásra kényszerítette a férfit. Csak egy pillanattal, mert aztán újra ürrelet felette gyűlölete, vad szenvedélye. Nem játszott tovább a leány nyal, nem hagyta neki a menekülés reményességét sem. Ólbe ragadta és ledobta a prémeke. Ujjai belemélyedtek a fehér vállba és szíját rászoritotta a leány reszkető, vergődő ajkára.

Félig eszméletlenül feküdt, de tudta, hogy Dobok mikor ment ki, azt is, hogy kívülről rázarta az ajtót. Csak nehezen tudott annyira magához térni, hogy felálljon. Oda fámolygott a vasrácsos ablakhoz, lenézett a fekete sötétségbe. Nem látott semmit, de égő, fájó homlokának jól esett a hideg, északi szél. Ott maradt. Odaszoritotta homlokát a vasrácsra és megpróbálta összeszedni gondolatait.

Honnan tudta meg Dobok a titkot, melyet Gál és Réka ismertek csak? A leghűségesebb szolgák se tudták, hogy Gyula felesége halála után elvette a kislánytól a Gyöngyvér nevet és Zelendet adta helyébe. Vajjon ki fűrészeltette ki a dolgokat? Hirtelen eléje tánt egy semminek látszó esemény. Vadászni volt. Közben összeakadt az erdei medvével. Megsebesült. Véres és mooskos lett. Amint hazazért, első dolga volt, hogy Rékával vizet hozott. Fényes nappal volt, nem lehetett le a kúthoz, vagy a patakhoz. Réka elkészítette a nagy tektőt és Zelend ledobálta magáról a tépett, mooskos ruhát és megmosakodott. Egyikük sem vette észre, hogy a prémekek között elbújva lesel

ahogy Réka hátrajött, Rózsa felugrott, s mint a kilőtt nyíl, olyan gyorsan rohant ki a sátorból. Réka felragadta a Zelend nyilat, utána eresztette a leánynak, Zelend azonban megkapta az öregasszony kezét.

— Hagyjad, ne öld meg. Mit árt hatna nekem? — mondotta.
— Vigyázz Zelend, — mondta ke serüen az öreg dajka, — sokszor az ilyen nyomorult kis senkiből válik az életünk elejtője.

Bizony, bizony, igaza lett a vén Rékanak. Kár volt behozni a magyarak sátrába a félkeresztény leányt, kár volt odaengedni a sátora közelébe, metr a kis senkiből élete elejtője lett.

Teste fájdalmit alig érezte, oly nagy volt a lelke vívódása. Pedig kegyetlen kézzel törte engedelmesre Dobok. A gyalázata égette és nem mert, nem tudott a holnapra gondolni. Várhat irgalmat ettől az embertől, aki az egész életét sárba taposta, aki a legfeketébb gyalázat bélyegét sütötte testére, lelkére? Hiába könyörögne neki, hogy ölje meg, nem hallgatná meg a szavát. Pedig a népnek nem lehet megtudni, hogy Zelend igazában Gyöngyvér volt, hogy ez a Gyöngyvér milyen nyomorulttá lett a Dobok kezében. Ennyi irgalmasságot nem adna neki Dobok. Hiszen olyan embertelenül kegyetlen volt, olyan durva, amilyené csak sokesztendős gyűlölete tehetne. Talán az is szította dühét, hogy az, aki annyiszor állt ki vele és aki a nagy nyilazóversenyben legyőzte, lány volt.

Lassan visszatértorgott a prémágyhoz. Ball vállán ott égett Dobok fogainak helye. De ez nem fájt, csak bent a szíve. Lerogyott a prémeke. A lány szörme elviselhetetlen érzést váltott ki belőle. Leesüst az földre. Kezébe akadt az elszakított öve, melyet széles, hegyesvégű csat ékesített. Felújongott. Nagy erővel nekifeszítette a csatot a esuklójának és vágta, szakította vele a húst az erei felé. Nem volt elég éles az ezüst, soká tartott, míg átszakította a bőrt, a húst és irgalmatlan fájdalmit okozott. De végre mégis vastagon elborította a vér a kezét és ő csodálatos lelkierevé vágta egyre mélyebben a húscsapatok közé a csatot, tovább tépte, szaggatta magát.

Tizenhat esztendőn át hozzáedzettek minden szenvedéshez. Ezt a fájdalmit nem vette fel annyira, mint azt a másikat, amely lelkét égette, amely a gyalázata volt, azzal nem akart élni. Sápadt arca kipirult a nagy erőlködésben és megkönnyebülten kiáltott fel, amikor nagy erővel tört fel kezéből a vér.

— Reggel, mire bejönnek, már megszabadulok — gondolta s addig nézte tenyerén végigfolyó vérpatakokat, míg szeme előtt el nem sötétedett minden és feje odakopant a hideg köhöz.

A Dobok lova ezalatt gyors iramban szelte az utat. Nagypajához igyekezett. Megsértett büszkesége, indulatos haragja kergette oda is. Gyűlölte nagyatyját, aki részese volt Zelend titkának.

Különös véletlen, hogy éppen a megbeszölt találkozó reggelén jött hozzá egy Rózsa nevű leány kereszténnyé lett bátyjával és elbeszéltek neki Zelend titkát. Kor reggel volt még. A találkozás idejéig ráért. Felkereste nagyapját. Vad haraggal tett szemrehányást neki.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtehetőek. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

KAPHATÓK
kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
—hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Levelezés

"Ketten a sivatagban" jelíge levél van. Kérem 1-2 óra között átvenni. 1001

Már csak 31-ig tart hatóságilag engedélyezett végkiállítás. Debrecen, Ferenc József út 10. szám alatt, a Nagytemplom mellett levő rófi, férfi- és női divat kötött, szövöttárú üzletet megszűntem — Árúkézletem az iparhatóság 14.190/1937. B. számú engedélye alapján kiadásom. Meglehető olcsó árak. Üzleti berendezés eladó. Biró Márton. 312 7. 31.

Alkalmazást nyer férfi

Koesist,
nőtlent, benkosztost vidéki tanyára azonnali belépésre felveszek. — Cím a kiadóban. 496

Borbély-
tanulónak ügyes fiút felveszek, ki már volt tanuló előnyben részesül, vasúti fodrász, — pályaudvar. 1666

Kifutófiú,
15 éves felveszek azonnalra, Nyerges, Nyil u. 37. szám. 1389

Propaganda
akvizícióhoz ügyes urat felveszünk Frohner szálloda, hatodik ajtó. 1394

Kifutófiú
fűszerüzletbe azonnal beléphet, Mester uca 50. szám. 1404

Kézimunkás,
kontekció szabósághoz felvétetik, Csapó uca 14. szám. 1401

Fodrászsegéd,
főmunkás felvétetik. — Petőfi tér 6. szám. Bukovits. 1400

Alkalmazást nyer nő

Rendesebb lány gyermek mellé, házi dologgal azonnali belépéssel felveszek, varroda. Kandia uca 15. 1399

Ügyes
bejárónó kis családnak felvétetik, Árpád tér 10. 1403

Ajánlat

Ciánóztasson
bizalommal — CSALA ciánózó vállalattal, Rákóczi uca 9., telefon 14-27. szám. 950 8. 3.

Aré-rácsimító
tejnapolaj, egyénisége fejlettségének megfelelő arécsépitő kozmetikumok, fejformájú strandsapkák, a Földes illatszertárban, Bikabérbáz.

Poloskairtás
ciángózzal, zsiszikelelő felolvasással, válogatott, Kiss Zoltán, Kigó uca 5. sz. 710 8. 7.

Veszek. Eladók.
Cserélek! Használt bútor, Zalogjegyet, varrógépet, jégszekrényt, s mindenféle ingóságot, Barnáné, Csapó uca 16. sz. Hivásra jövek. 49+

Gyorsárúknak
lőmegcikk újdonságot bemutatunk, Frohner szálloda, hatodik ajtó. 1395

Gázberendezések
készítése, alakítása, öt évi részletre is, Gyenes Szent Anna uca 8. sz., telefon 19-37. 84+

Tenniszlabda,
villanykörte csere, s gramofonlemez. Mindent cserélünk, Vagyonmentő, Hunyadi u. 18. szám. 59+

Gyári maradványok
legszebb újdonságok esoda olcsón, dr Révész, Piac uca 42 (Pannonia udvarban). 125+

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzők, alkalmi részletek kaphatók, javítások jótállással, Eisenberger, Csapó u. 101. szám. 113+

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt Hungária penzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. sz. Telefon: 23-39. szám. 949 8 1

Nyaralás

Hernádparti faluba
fizető vendégeket fogadok, napi teljes ellátás 2,50. Közel kiránduló helyek, Tapolea Hámor Lillafüred, Dr Pap Béla, Berzék, Zemplén megye. 1006

Pénz

Pénzt, privátpénzt
lízezer pengőt ügyfelemmel kiadunk kölcsön, ingatlanokra, törvényes kamatra, másodhelyre is. Pataky, Rákóczi uca 5. szám, udvarban. 1386

Autó, motor kerékpár

„Nasch”
gyártmányú négyüléses személyautó, kifogástalan állapotban eladó. Kossuth uca 54.

Egy Whippet autó
2 és fél literes henger tartalmú (évi adója 100 pengő) 1400 P legolcsóbb árban eladó. Az autón a most befejezett generáljavítással az alábbi munkák és pótlások végeztek. Hengerek túsása, új dugattyúk, új kardán csukló, új accumulátor, új behúzat, új fogaskerekek a differenciálba, új vezérműlánc. Az árból nem engedünk, azonban megfelelő bankszerű biztosíték nyújtása esetén az autó ára havi 50 pengős részletekben fizethető. Szal mármegyei Gazdasági Bank, Mátészalka. 1370

Kerékpárokat
tökéletesen javít alkatrészt, gumit olcsón behelyez, Nagy István, Széchenyi uca 6. szám. 736 8. 8. 1001 vv

Atadó üzlet vendéglő

Központban
legjobb helyen fűszerüzlet és olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György uca 2. szám. 1339 vv

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó
bolt helyiség, olcsóbb, bármire alkalmas, aug. elsejére. Sámsoni út 25. 1384

Butorozott szoba

Uccai
butorozott szoba kiadó ellátással is, Hatvan u. 16. szám. 1396

Különbejárati
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó, József kir. hrcceg uca 37. 1397

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Liba s. drb	3.50—4.20	Kaesa k. kg	1.00—1.20
Liba k. kg	1.20—1.35	Tyúk párja	3.50—4.20
Kaesa s. drb	2.00—2.50	Csirke párja	0.80—2.50
Kaplan és csirke kilója	0.80—1.00	Tojás drb	0.05—0.06
		Tojás kg	1.10—1.20

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.50—0.60	Kajszinbarack	0.30—0.56
Apró alma	0.26—0.35	Málna kilója	0.50—0.56
Körte kilója	0.40—0.50	Dinnye	
Szilva kilója	0.24—0.69	Sörgök kilója	0.12—0.16
Szőlő kilója	0.70—1.00	sárga kilója	0.16—0.26
Meggy kilója	0.56—0.65	Citrom drb	0.08—0.12
Ószi barack	0.56—0.76		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma	0.10—0.12	Ugorka 10 darab	0.50—1.00
Fokhagyma	0.30—0.40	Spenót és sóska esom.	0.02—0.03
Burgonya új kilója	0.09—0.10	Saláta feje	0.02—0.04
Fejeskáposzta	0.12—0.20	Zöldhagyma	0.04—0.06
Kelkáposzta	0.04—0.08	Gomba kilója	0.50—0.60
Kalarabé drb	0.02—0.06	Paradicsom kg	0.16—0.20
Petrezselyem sárgarépa esomója	0.04—0.06	Paprika 100 drb	1.00—2.40
Zöldbab kg	0.10—0.12	Zöldtengeri	0.03—0.04
Borsó literje	0.60 fillér.		

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér	kg 0.42	Rozs kenyér	kg 0.26
Félbarna kilója	0.38	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér	kg 0.34		

PIACI LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 50-ás	kg 0.38	Rózsadara kilója	0.44 f.
Búzaliszt 0-ás	kg 0.38	Rózsászt kilója	0.30
Búzaliszt 2-6s	kg 0.34	Korna kilója	0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es	kg 0.32		

Strandfürdő
szomszédságában bútorozott szoba, verandával kiadó. Cím rendőrőrszobán a Nagyerdőn tudható meg. (R)

Bútor

Modern háló,
ebédlő, rekame, kombinált szekrény, bór-garnitúra, konyhaberendezés eladó, Hatvan uca 18. 1402

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba, konyha, s spájz, Egytelkert uca 18. szám, Boldogkert. 1388

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
konyhából álló egyszerű udvari akás, aug. elsejére kiadó. Tiszta, csendes udvar. Bethlen uca 50. Értekezhetni a háztulajdonossal, Maróthy György uca 21., délután 2—3. 1006 7. 18.

Kiadó lakás nagyobb

Négy szobás
összkomfortos újtestű parkettes lakás, augusztusra kiadó. Werbőczy uca 12. 1405

Ingósgépvétel

Utí
kalapböröndöt megvételre keresek, Szent A. uca 4., telefon: 34-48. 1398

Ingóság eladás

Tégla és eszerép
faanyagok, bontásból eladók. Salétrom lak-tanya, telefon: 26-74. 1313

Bontásból
kikerült nagymennyiségű téglá, cserép, ajtók faanyagok eladók. — Ghilányi lak-tanya, telefon: 19-71. 1377

Baromvásártér
előtti útéptésnél nagymennyiségű görbe vastéglá van eladó, köbméterenként 5 pengőért. Érdeklődni lehet az építészvezetőnél. 1392

Eladó ház

Eladó
Homokkert, Bujdosó a. 14. számú négy szobás, kertés ház. Értekezni lehet ugyanott. 1304

Eladó ház,
szép virágos udvarral eladó. Timár uca 38. (A)

Vénkertben
eladó adómentes háromszobás ház, Sinay Miklós uca 35. 1385

Eladó házhely

Közműves villatelkek!
25 éves adókedvezményel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók — Felvilágosítást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12. 1575, vv

Földbérlet

28 hold
tanyabirtok Debrecen és Hajdúszoboszló határában, kövesút mellett bérbeadó. Értekezni lehet: Gépfőrtaxi. (Gambrius átjáró). 1301

Eladó föld

Eladó
H.-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom” szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet: özv. Ludmann Elemérnél, Hajdúszoboszlón, V. tized, Luther utca 2. szám. 674 vv

Huszonkettő hold
szántó, szőlő, gyümölcsös, tanyával, úrilakkal, kedvező fizetéssel eladó. Cím a kiadóban. 1379

Eladó állatok

Fejőskecske.
1 kis bak és 1 kis jerke eladó Tőhőtöm uca 24. A

Pedigriés
komondor kölyök 30—50 pengőig kaphatók, dr Pap Béla Berzék, Zemplén megye. 1007

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.